

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің
2017 ж. 28 маусымдағы №404 бұйрығымен бекітілген
нысанға сәйкес бұқаралық ақпарат құралдарында
жариялану мақсаты үшін (қаржылық ұйымдардан
басқа) 2017 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
жеке қаржылық есептілігінің нысандары

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

МАЗМҰНЫ

	Бет
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ	1
ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ	2-4
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫ	
Жеке бухгалтерлік баланс (№1-Б нысан)	5-6
Пайдалар мен залалдар туралы жеке есеп (№2-ОПУ нысан)	7-8
Ақшалай қаражаттың қозғалысы туралы жеке есеп (№3-ДДС-П нысан)	9-11
Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есеп (№5-ИК нысан)	12-15
Жеке қаржылық есептілігінің нысандарына түсіндірме жазба	16-62

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның (бұдан әрі – «Компания») басшылығы Компанияның 2017 ж. 31 желтоқсанындағы қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның сол күні аяқталған жыл іші қызмет нәтижелерін, ақша қаражатының қозғалысы мен капиталдағы өзгерістерін шынайы көрсететін жеке қаржылық есептілігінің нысандарын Халықаралық қаржы есептілігі стандарттары жөніндегі Кеңес жариялаған Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес және Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 ж. 28 маусымдағы №404 бұйрығымен бекітілген жария қызығушылығы бар ұйымдармен бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау мақсаты үшін жылдық қаржылық есептілігінің нысандарына («№404 Бұйрық») сәйкес дайындауға жауапты.

Жеке қаржылық есептілігінің нысандарын дайындау барысында басшылық:

- есеп саясаты қағидаларын дұрыс таңдауға және қолдануға;
- ақпаратты, соның ішінде есеп саясаты туралы деректерді мұндай ақпараттың орындылығын, нақтылығын, салыстырмалығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда беруге;
- пайдаланушыларға есептілікті түсіну үшін ХҚЕС талаптарының орындалуы жеткіліксіз болғанда, сондай-ақ өзге де оқиғалар немесе шарттар Компания қызметінің жеке қаржылық жағдайы мен жеке қаржылық нәтижелеріне әсер еткен жағдайларда қосымша ақпаратты ашуға;
- №404 бұйрықпен бекітілген қаржылық есептіліктің нысанына, сондай-ақ ХҚЕС негізінде дайындалынған жеке қаржылық есептілігіне сәйкестігіне; және
- Компанияның өз қызметін келешекте жалғастыру қабілетін бағалауға жауапты.

Компанияның басшылығы сондай-ақ:

- Компанияның тиімді, әрі сенімді ішкі бақылау жүйесін әзірлеуге, еңгізуге және қамтамасыз етуге;
- есепке алуды Компанияның мәмілелерін ашуға және түсіндіруге, сондай-ақ кез келген күнге Компанияның жеке қаржылық жағдайы жөніндегі жеткілікті, әрі дәл ақпаратты беруге және жылдық жеке қаржылық есептілік нысандарының №404 бұйрықпен бекітілген жылдық қаржылық есептіліктің нысанына сәйкестігін қамсыздандыруға және жеке қаржылық есептің ХҚЕС талаптарына сәйкес келуін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін нысанда жүргізуге;
- бухгалтерлік есепті жергілікті бухгалтерлік есеп заңнамасы мен ХҚЕС-ке сәйкес жүргізуге;
- Компания активтерінің сақталуын қамтамасыз ету үшін барлық орынды шараларды қабылдауға; және
- қаржылық және басқа да асыра пайдалану фактілерін анықтау мен болдырмауына жауапты.

Компанияның осы жеке қаржылық есептілігі Компанияның Директорлар Кеңесінің аудит Комитетімен алдын ала мақұлданып, 2018 ж. 19 наурызда Компания басшылығымен бекітілді. Компанияның осы жеке қаржылық есептілігі Компанияның Директорлар Кеңесімен және Акционерімен бекітілуі тиіс.

Компания басшылығы атынан:

Қ.К. Алтысбаев
Президент

19 наурыз 2018 ж.

Ж.Х. Мадиев
Қаржы вице-президенті

19 наурыз 2018 ж.

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

19 наурыз 2018 ж.

ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫ БОЙЫНША ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның Директорлар кеңесі мен
Акционеріне:

Ескертпесі бар пікір

Біз 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және сол күні аяқталған жыл іші жеке бухгалтерлік баланс, пайдалар мен залалдар туралы жеке есеп, ақшалай қаражаттың қозғалысы туралы жеке есеп, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелері мен басқа да түсіндірме ақпаратты қамтитын түсіндірме жазбадан тұратын қоса берілген «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның (бұдан әрі «Компания») жеке қаржылық есептілігінің нысандарына аудит жүргіздік. Басшылық жеке қаржылық есептілігінің нысандарын Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 ж. 28 маусымдағы №404 бұйрығына сәйкес дайындалды.

Біздің пікірімізше, «Ескертпесі бар пікір білдіру негізі» бөлімінде баяндалған жағдайлардың мүмкін әсерін есепке алмағанда, 2016 ж. іші жеке қаржылық есептілігінің нысандары барлық елеулі аспектілер тұрғысынан алғанда Қазақстан Республикасы Қаржы Министрінің 2017 ж. 28 маусымдағы №404 бұйрығына сәйкес дайындалған.

Ескертпесі бар пікір білдіру негізі

Біз 2017 ж. және 2016 ж. 31 желтоқсанындағы жағдайы бойынша еншілес ұйымдардың 177,640,985 мың теңге баланстық құнына 2007 жылғы 1 қаңтарға дейін бірнеше еншілес ұйымдардың капиталына салынған инвестицияларға жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдерін ала алмадық. Сондықтан, біз көрсетілген соманы түзету қажеттілігін анықтай алмадық.

Бұдан басқа, 2017 және 2016 жж. 31 желтоқсанындағы жағдайы бойынша, еншілес ұйымдарға тиесілі 75,995,732 мың теңге және 76,109,910 мың теңге жалпы баланстық құны бар инвестициялардың құнсыздану белгілері болған жағдайда, Компания осы еншілес ұйымдарға салынған инвестициялардың құнсыздануына ХҚЕС (IAS) 36 «Активтердің құнсыздануы» талаптарына сәйкес сынақ жүргізген жоқ. Біз бұл бұзылудың жеке қаржылық есептілікке болған әсерін анықтай алмадық.

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес («ХАС») жүргіздік. Біздің міндетіміз «Жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі» деген қорытынды бөлімінде көрсетілген. Біз Кәсіби бухгалтерлер Халықаралық этика стандарттары бухгалтерлер кеңесінің кодексіне және этикалық талаптарға сәйкес Қазақстан Республикасында жеке қаржылық есептілігінде қолданылатын аудит Компанияға қатысты тәуелсіз болып келеміз. Біз осы талаптарға сәйкес Кодексте белгіленген басқа да этикалық міндеттемелерін орындадық. Біз өзіміз алған аудит дәлелдері пікір білдіру үшін жеткілікті әрі тиісті негіз болатынына сенеміз.

Маңызды жағдайлар - Жеке қаржылық есептілігінің нысандарын дайындау негізі және пайдаланудағы шектеулер

Пікірімізге өзгертулер еңгізбей, біз қоса беріліп отырған жеке қаржылық есептілігінің нысандарын дайындаудың негізі көрсетілген 2-ші Түсіндірбе жазбаға назар аударамыз. Есептіліктің жеке нысандары Топтың Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 ж. 28 маусымдағы №404 бұйрығының талаптарын орындауы үшін

Делойт» атауы бір немесе бірнеше кез келген «Делойт Туш Томацу» тобына кіретін заңды тұлғалардың біріне қатысты, оның қатысушыларының жауапкершілігі олар капиталды берген көлемнен шектелетін, Ұлыбритания заңнамасына сәйкес тіркелген жеке компания болып табылады; әр сондай заңды тұлға жеке және тәуелсіз заңды тұлға болып табылады. «Делойт Туш Томацу Линитед» тобының және оған кіретін заңды тұлғалардың заңды құрылымы туралы ақпарат келесі сайтта көрсетілген: www.deloitte.com/about. «Делойт» ТМД заңды құрылымы туралы ақпарат келесі сайтта көрсетілген: www.deloitte.com/ru/about

Басқа деректер

Компания 2017 ж. іші жеке қаржылық есептілігін Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына сәйкес дайындады. Біз осы есептілік бойынша ескертпесі бар аудиторлық пікірді 2017 ж. 19 наурызда шығардық және онда Компанияның байланысты тараптармен жасалған операциялардың маңыздылығына назар аудартқанбыз. Біздің пікірімізде осы мәселеге қатысты ескертпелер жоқ.

Корпоративтік басқару мен жеке қаржылық есептілікке жауап беретін басшылық пен тұлғалар жауапкершілігі

Басшылық осы жеке қаржылық есептілігінің нысандарын Қазақстан Республикасы Қаржы Министірінің 2017 ж. 28 маусымдағы №404 Бұйрығына сәйкес дайындауға, сонымен қатар басшылық ықпалсыз іс-қимылдар немесе қателесу салдарынан елеулі бұрмалаушылықсыз жеке қаржылық есептілігін дайындауға қажет деп есептейтін ішкі бақылау жүйесіне жауапты.

Компанияны сатуға, оның қызметін тоқтатуға немесе басқа практикалық баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда басшылық жеке қаржылық есептілікті дайындау барысында Компанияның үздіксіздік қызметін жалғастыру қабілетін бағалауына, үздіксіздік қызметіне қатысты ақпараттың көрсетуіліне, үздіксіздік қызметтің пайымдаулар негізінде есептіліктің дайындығына жауап береді.

Корпоративтік басқаруға жауап беретін тұлғалар жеке қаржылық есептіліктің дайындығы мен қадағалауына жауап береді.

Жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз жеке қаржылық есептілікте жосықсыз әрекеттер мен қателердің салдарынан болған бұрмалаушылықтардың жоқ екендігіне және аудиторлық қорытынды қамтитын біздің пікірге сенімді болуына көз жеткізу болып табылады. Саналы сенімділік – бұл жоғары сенімділік дәрежесі, бірақ ол ХАС-қа сәйкес өткізілген аудит пен елеулі бұрмалаушылықтардың анықтауына кепілдік бермейді. Бұрмалаушылықтардың нәтижесі жосықсыз әрекеттер мен қателіктер салдарынан болуы мүмкін және егер де пайдаланушылар жеке қаржылық есептіліктің негізінде қабылдаған экономикалық шешімдеріне әсерін тигізетін жағдайда, оны елеулі деп санауға болады.

ХАС-қа сәйкес өткізілетін аудит барысында, біз әр түрлі кәсіби пайымдауды және кәсіби скептицизмді аудит бойы сақтаймыз. Сонымен қатар, біз:

- жеке қаржылық есептіліктің жосықсыз әрекеттер немесе қателер салдарынан елеулі бұрмалаушылықтардың тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; бұл тәуекелдер бойынша аудиторлық рәсімдерді әзірлеп өткіземіз; аудиторлық дәлелдемелерді жеткілікті және тиісті түрде алып, пікірді білдіреміз. Қателер салдарынан болған елеулі бұрмалаушылықтардың тәуекеліне қарағанда, жосықсыз әрекеттер салдарынан болған елеулі бұрмалаушылықтардың тәуекелін анықтамау қаупі маңыздырақ, өйткені жосықсыз әрекеттерге сөз байласу, жалғандық жасау, қасақана олқылық, ақпаратты немесе әрекетті бұрмалап, қолданыстағы ішкі бақылау жүйесін айналып өту сияқты әрекеттер жасалуы мүмкін;
- Компанияның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігіне пікір білдіру мақсатында емес, мән-жайларға сәйкес аудиторлық рәсімдерді әзірлеу үшін ішкі бақылаудың түсінігін аламыз;
- басшылық дайындаған тиісті ақпараттың ашықтығы мен бухгалтерлік бағалаудың негізділігін, есеп саясатын тиісті сипатта қолданылатынын бағалаймыз;

- үздіксіздік қызмет туралы басшылықтың қолданған пайымдауларын заңдылығына, ал алынған аудиторлық дәлелдемелер негізінде оқиғалар мен жағдайлар нәтижесінде Компанияның үздіксіздік қызметін жалғастыру қабілеті туралы елеулі күмән туындауы мүмкін елеулі белгісіздіктеріне қорытынды жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар деген қорытындыға келсек, біз жеке қаржылық есептіліктің аудиторлық қорытындының тиісті ақпаратын ашықтығына назар аударып немесе тиісінше ашылмаған жағдайда, пікірін өзгерту. Біздің қорытындылар аудиторлық қорытындыға дейін алынған аудиторлық дәлелдемелерге негізделеді. Алайда, болашақ оқиғалар мен жағдайлар Компанияның үздіксіз қызметін жалғастыру қабілетін жоғалтуға әкелуі мүмкін;
- жеке қаржылық есептілігін жалпы алғанда, оның мазмұны мен құрылымын, ақпаратты ашу, сондай-ақ операциялар мен оқиғалар негізінде жатқан ақпараттың дұрыстығына баға беру.

Корпоративтік басқаруға жауап беретін тұлғаларға аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит барысында анықталған елеулі кемшіліктерін, соның ішінде ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы хабар береміз.

Біз сондай-ақ корпоративтік басқаруға жауап беретін тұлғаларға аудиторлық тәуелсіздікке қатысты қолданылатын этикалық талаптардың сақталуы туралы мәлімдемені береміз және аудитордың тәуелсіздігіне әсер ететін және сақтық бойынша қабылданған шаралар туралы оларға барлық сұрақтар бойынша хабар береміз.

Алуа Есімбекова
Тапсырма бойынша серіктес
АҚШ, Нью Гемпшер Штатының
Қоғамдық бухгалтері
2014 ж. 12 маусым
Лицензия №07348

Дәулет Қуатбеков
Орындаушы аудитор
Қазақстан Республикасының
Білікті аудитору
2002 ж. 15 ақпандағы
№0000523 біліктілік куәлігі
Қазақстан Республикасы

DELOITTE, LLP

«Делойт» ЖШС
Қазақстан Республикасы бойынша аудит
жүргізуге құқығы бар №0000015 лицензиясы,
түрі МФО - 2, Қазақстан Республикасының
Қаржы министрлігі
2006 ж. 13 қыркүйекте берген

Нұрлан Бекенов
«Делойт» ЖШС
Бас директоры

2018 ж. 19 наурыз
Алматы, Қазақстан Республикасы

ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНС

2017 ж. есептік кезең

Индексі: №1- Б (баланс)

Кезеңділігі: жылдық

Ұсыныатындар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі

Қайда ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Тапсыру мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

мың теңге

АКТИВТЕР	Жол коды	Есептік кезеңнің аяғында	Есептік кезеңнің басында
I. Қысқа мерзімді активтер			
Ақша қаражаты және оның баламалары	010	25,005,553	21,791,286
Сату үшін қолда бар қаржы активтері	011	-	-
Туынды қаржы құралдары	012	-	-
Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	013	-	-
Өтегенге дейін ұсталатын қаржы активтері	014	-	-
Басқа да қысқа мерзімді қаржы активтері	015	25,017,036	25,166,519
Қысқа мерзімді сауда және басқа да дебиторлық берешек	016	33,398,818	43,767,983
Ағымдағы табыс салығы	017	265,623	-
Қорлар	018	11,231,134	11,600,529
Басқа да қысқа мерзімді активтер	019	39,777,231	101,398,891
Қысқа мерзімді активтердің жиыны (010 жолдан 019 жолды қоса алғанда сомасы)	100	134,695,395	203,725,208
Сатуға арналған активтер (немесе істен шыққан топтар)	101	3,230,533	10,097,030
II. Ұзақ мерзімді активтер			
Сату үшін қолдағы бар қаржы активтері	110	155,695	155,695
Туынды қаржы құралдары	111	-	-
Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	112	-	-
Өтеуге дейін ұсталатын қаржы активтері	113	-	-
Басқа да ұзақ мерзімді қаржы активтері	114	1,025,201,310	1,006,550,026
Ұзақ мерзімді сауда және басқа да дебиторлық берешек	115	-	-
Үлестік қатысу әдісімен есепке алынатын инвестициялар	116	-	-
Инвестициялық мүлік	117	-	-
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар	118	1,500,810,306	1,282,800,594
Биологиялық активтер	119	-	-
Барлау және бағалау активтері	120	-	-
Материалдық емес активтер	121	11,454,957	9,276,445
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	122	-	-
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	123	187,276,966	298,712,112
Ұзақ мерзімді активтердің жиыны (110 жолдан 123 жолды қоса алғанда сомасы)	200	2,724,899,234	2,597,494,872
Баланс (100 жол + 101 жол + 200 жол)		2,862,825,162	2,811,317,110

ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНС (ЖАЛҒАСЫ)
2017 ж. есептік кезең

Индексі: №1- Б (баланс)

Кезеңділігі: жылдық

Ұсынатындар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі

Қайда ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Тапсыру мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

мың теңге

	Жол коды	Есептік кезеңнің аяғында	Есептік кезеңнің басында
МІНДЕТТЕМЕ ЖӘНЕ КАПИТАЛ			
III. Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Несиелер	210	30,272,972	10,607,728
Туынды қаржы құралдары	211	-	-
Басқа да қысқа мерзімді қаржы міндеттемелері	212	19,337,709	10,270,037
Қысқа мерзімді сауда және басқа да кредиторлық берешек	213	81,574,271	104,726,315
Қысқа мерзімді резервтер	214	289,730	48,067,799
Табыс салығы бойынша ағымдағы салық міндеттемелері	215	-	96,004
Қызметкерлерге сыйақылар	216	4,261,285	4,020,320
Басқа да қысқа мерзімді міндеттемелер	217	13,224,972	7,841,224
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиыны (210 жолдан 217 жолды қоса алғанда сомасы)	300	148,960,939	185,629,427
Сатуға арналған істен шыққан топтардың міндеттемелері	301	-	-
IV. Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Несиелер	310	110,839,872	131,927,068
Туынды қаржы құралдары	311	-	-
Басқа да ұзақ мерзімді қаржы міндеттемелері	312	787,875,937	761,071,052
Ұзақ мерзімді сауда және басқа да кредиторлық берешек	313	-	-
Ұзақ мерзімді резервтер	314	-	-
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	315	192,487,215	198,105,141
Басқа да ұзақ мерзімді міндеттемелер	316	5,019,089	5,073,239
Ұзақ мерзімді міндеттемелердің жиыны (310 жолдан 316 жолды қоса алғанда сомасы)	400	1,096,222,113	1,096,176,500
V. Капитал			
Жарғылық (акционерлік) капитал	410	1,062,635,047	993,460,480
Эмиссиялық кіріс	411	-	-
Сатып алынған меншікті үлес құралдары	412	-	-
Резервтер	413	(42,369,211)	(38,980,027)
Бөлінбеген пайда (өтелмеген залал)	414	597,376,274	575,030,730
Аналық ұйымның меншік иелеріне тиесілі капиталдың жиыны (410 жолдан 414 жолды қоса алғанда сомасы)	420	1,617,642,110	1,529,511,183
Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	421	-	-
Барлығы капитал (420 жол +/- 421 жол)	500	1,617,642,110	1,529,511,183
Баланс (300 жол + 301 жол + 400 жол + 500 жол)		2,862,825,162	2,811,317,110

Компания басшылығы атынан:

Қ.К. Алпысбаев
Президент

19 наурыз 2018 ж.

Ж.Х. Мадиев
Қаржы вице-президенті

19 наурыз 2018 ж.

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

19 наурыз 2018 ж.

ПАЙДАЛАР МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП

2017 ж. есептік кезең

Индексі: №2-ОПУ

Кезеңділігі: жылдық

Ұсыныстар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі

Қайда ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Тапсыру мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

мың теңге

КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ	Жол коды	Есептік кезеңге	Алдағы кезеңге
Түсім	010	342,127,359	474,320,167
Сатылған тауарлар мен қызметтердің өзіндік құны	011	(286,428,305)	(390,978,859)
Жалпы пайда (010 жол – 011 жол)	012	55,699,054	83,341,308
Сату бойынша шығындар	013	-	-
Әкімшілік шығындар	014	(46,644,476)	(34,232,551)
Басқа шығындар	015	-	-
Басқа табыстар	016	-	-
Операциялық пайда жиыны (залал) (+/- 012 жолдан 016 жолды қоса алғанда)	020	9,054,578	49,108,757
Қаржыландыру бойынша түскен табыстар	021	43,842,722	43,903,382
Қаржыландыру бойынша шығындар	022	(65,608,300)	(61,346,936)
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы (залалындағы) ұйымның үлесі	023	-	-
Басқа да операциялық емес табыстар	024	36,275,976	7,304,052
Басқа да операциялық емес шығындар	025	(536,334)	(569,361)
Салық салғанға дейінгі пайда (залал) (+/- 020 жолдан 025 жолды қоса алғанда)	100	23,028,642	38,399,894
Табыс салығы бойынша шығындар	101	5,538,174	(4,694,896)
Салық салғаннан кейін жалғасатын қызметтен түсетін пайда (залал) (100 жол – 101 жол)	200	28,566,816	33,704,998
Салық салғаннан кейін тоқтатылған қызметтен түсетін пайда (залал)	201	-	-
Мыналарға қатысты жыл іші пайда (200 жол + 201 жол):	300	28,566,816	33,704,998
аналық ұйымның меншік иелері		28,566,816	33,704,998
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-
Басқа да жиынтық пайда (410 жолдан 420 жолды қоса алғанда сомасы):	400	(3,331,369)	5,663,363
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды қайта бағалау	410		
Сату үшін қолда бар қаржы активтерін қайта бағалау	411	-	-
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің басқа да жиынтық пайдасындағы (залалындағы) үлесі	412	-	-
Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	413	57,815	950,771
Еншілес ұйымдардың мерзімі кейінге қалдырылған салығына табыс салығы мөлшерлемесін өзгерту тиімділігі	414	-	-
Ақша ағындарын хеджирлеу	415	(3,479,319)	4,417,426
Шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	416	90,135	295,166
Шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу	417	-	-
Басқа да жиынтық пайданың басқа да құрауыштары	418	-	-
Пайда (залал) құрамында қайта сыныптау кезіндегі түзету	419	-	-
Басқа да жиынтық пайда құрауыштарының салықтық тиімділігі	420	-	-

ПАЙДАЛАР МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП (ЖАЛҒАСЫ)

2017 ж. есептік кезең

Индексі: №2-ОПУ

Кезеңділігі: жылдық

Ұсынатындар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі

Қайда ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Тапсыру мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

мың теңге

КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ	Жол коды	Есептік кезеңге	Алдағы кезеңге
Жалпы жиынтық пайда (300 жол + 400 жол)	500	25,235,447	39,368,361
Мыналарға тиесілі жалпы жиынтық пайда:			
аналық ұйымның меншік иелері		25,235,447	39,368,361
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-
Акцияға арналған пайда:	600	58	68
оның ішінде:			
Акцияға арналған базалық пайда:			
жалғасатын қызметтен		58	68
тоқтатылған қызметтен		-	-
Акцияға арналған ажыратылған пайда:			
жалғасатын қызметтен		-	-
тоқтатылған қызметтен		-	-

Компания басшылығы атынан

2
Қ.К. Алпысбаев
Президенті

19 наурыз 2018 ж.

Ж.Х. Мадиев
Қаржы вице-президенті

19 наурыз 2018 ж.

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

19 наурыз 2018 ж.

АҚШАЛАЙ ҚАРАЖАТТЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП (ТУРА ӘДІС)

2017 ж. есептік кезең

Индексі: №3-ДДС-П

Кезеңділігі: жылдық

Ұсынатындар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі

Қайда ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Тапсыру мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

мың теңге

КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ	Жол коды	Есептік кезең үшін	Алдағы кезең үшін
I. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (011 жолдан 016 жолды қоса алғанда сомасы)	010	401,111,133	496,991,263
оның ішінде:			
тауарлар мен қызметтерді сату	011	348,958,875	446,505,167
басқа да табыс	012	-	-
сатып алушылардан, тапсырыс берушілерден алынған аванстар	013	7,071,922	3,299,725
сақтандыру шарттары бойынша түсімдер	014	-	-
алынған сыйақылар	015	32,206,183	34,282,851
басқа да түсімдер	016	12,874,153	12,903,520
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (021 жолдан 027 жолды қоса алғанда сомасы)	020	(332,732,946)	(407,856,328)
оның ішінде:			
тауарлар мен қызметтер үшін өнім берушілерге төлемдер	021	(139,307,280)	(196,850,489)
тауарлар мен қызметтерді берушілерге берілген аванстар	022	(1,363,758)	(1,022,208)
еңбек ақыны төлеу бойынша төлемдер	023	(81,119,157)	(92,314,524)
сыйақы төлемдері	024	(50,530,579)	(52,922,825)
сақтандыру шарттары бойынша төлемдер	025	-	-
бюджетке табыс салығы мен басқа да төлемдер	026	(41,777,261)	(40,732,939)
басқа да төлемдер	027	(18,634,911)	(24,013,343)
3. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (010 жол - 020 жол)	030	68,378,187	89,134,935

АҚШАЛАЙ ҚАРАЖАТТЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП (ТУРА ӘДІС) (ЖАЛҒАСЫ)

2017 ж. есептік кезең

Индексі: 3-ДДС-П

Кезеңділігі: жылдық

Ұсынатындар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі

Қайда ұсынылады: бағдарламалық қантамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Тапсыру мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

мың теңге

КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ	Жол коды	Есептік кезең үшін	Алдағы кезең үшін
II. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (041 жолдан 051 жолды қоса алғанда сомасы)	040	85,284,943	46,555,909
оның ішінде:			
жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды сату	041	199,230	1,873
материалдық емес активтерді өткізу	042	-	-
басқа да ұзақ мерзімді активтерді өткізу	043	1,012,135	10,466,920
басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлес құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі үлестік қатысуларын өткізу	044	-	-
басқа ұйымдардың борыштық құралдарын өткізу	045	-	-
еншілес ұйымдарды бақылау кезінде шеккен зияндарды өтеу	046	-	1,198,107
басқа да қаржы активтерін өткізу	047	28,184,724	23,050,615
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	048	-	-
алынған дивидендтер	049	21,239,991	1,721,078
алынған сыйақылар	050	-	-
басқа түсімдер	051	34,648,863	10,117,316
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (061 жолдан 071 жолды қоса алғанда сомасы)	060	(234,198,446)	(238,261,119)
оның ішінде:			
жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды сатып алу	061	(173,943,576)	(194,866,372)
материалдық емес активтерді сатып алу	062	-	(2,015,062)
басқа ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	063	-	-
басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлес құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі үлестік қатысуларын сатып алу	064	-	-
басқа ұйымдардың үлестік құралдарын сатып алу	065	-	-
еншілес ұйымдарға бақылауды алу	066	-	-
басқа қаржы активтерін алу	067	(20,158,494)	(22,936,169)
несие беру	068	(25,516,721)	(18,443,516)
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	069	-	-
қауымдасқан және еншілес ұйымдарға инвестициялар	070	(14,579,655)	-
басқа төлемдер	071	-	-
3. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (040 жол – 060 жол)	080	(148,913,503)	(191,705,210)

АҚШАЛАЙ ҚАРАЖАТТЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП (ТУРА ӘДІС) (ЖАЛҒАСЫ)

2017 ж. есептік кезең

Индексі: 3-ДДС-П

Кезеңділігі: жылдық

Ұсынатындар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі

Қайда ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Тапсыру мерзімі: жыл сайын есепіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

ның теңге

КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ	Жол коды	Есептік кезең үшін	Алдағы кезең үшін
III. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсімі, барлығы (091 жолдан 094 жолды қоса алғанда сомасы)	090	393,337,086	242,879,500
оның ішінде:			
акциялардың және басқа қаржы құралдарының эмиссиясы	091	351,994,157	177,923,000
несиелерді алу	092	41,342,929	64,956,500
алынған сыйақылар	093	-	-
басқа түсімдер	094	-	-
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (101 жолдан 105 жолды қоса алғанда сомасы)	100	(308,821,760)	(136,476,903)
оның ішінде:			
несиелерді өтеу	101	(307,434,260)	(129,304,596)
сыйақы төлеу	102	-	-
дивидендтерді төлеу	103	-	-
ұйымдардың акциялары бойынша меншік иелеріне төлемдер	104	-	-
басқа кетулер	105	(1,387,500)	(7,172,307)
3. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының таза сомасы (090 жол - 100 жол)	110	84,515,326	106,402,597
4. Валюта айырбастау бағамының теңгеге әсері	120	(765,743)	(821,608)
5. Ақша қаражатының артуы +/- азаюы (030 жол +/- 080 жол +/- 110 жол)	130	3,214,267	3,010,714
6. Есептік кезеңнің басына ақша қаражаты мен олардың баламалары	140	21,791,286	18,780,572
7. Есептік кезеңнің аяғындағы ақша қаражаты мен олардың баламалары	150	25,005,553	21,791,286

Компания басшылығы атынан:

«КТЖ» ҰК» АҚ
«НК» «КТЖ»

Қ.К. Алпысбаев
Президент

19 наурыз 2018 ж.

Ж.Х. Мадиев
Қаржы вице-президенті

19 наурыз 2018 ж.

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

19 наурыз 2018 ж.

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
2017 ж. есептік кезең

Индексі: №5-ІК
Кезеңділігі: жылдық
Усынағандар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі
Қайда ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне
Тапсыру мерзімі: жыл сабын есептен кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

мың теңге

	Жол коды	Аналық ұйымның капиталы					Бақыламай- тын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншікті үлес құралдары	Резервтер	Бөлінбеген пайда		
КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ	Жол	865,393,896	-	-	(43,692,619)	526,946,461	-	1,348,647,738
	010	-	-	-	-	-	-	-
	011	-	-	-	-	-	-	-
	100	865,393,896	-	-	(43,692,619)	526,946,461	-	1,348,647,738
	200	-	-	-	4,712,592	34,655,769	-	39,368,361
	210	-	-	-	-	33,704,998	-	33,704,998
	220	-	-	-	4,712,592	950,771	-	5,663,363
	221	-	-	-	-	-	-	-
	222	-	-	-	-	-	-	-
	223	-	-	-	-	-	-	-
	224	-	-	-	-	-	-	-
	225	-	-	-	-	950,771	-	950,771
226	-	-	-	-	-	-	-	
227	-	-	-	4,417,426	-	-	4,417,426	
228	-	-	-	295,166	-	-	295,166	
229	-	-	-	-	-	-	-	

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (ЖАЛҒАСЫ)
2017 ж. есептік кезең

Индексі: №5-ІК
Кезеңділігі: жылдық
Ұсыныстар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария нүдделі
Қайда ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне
Тапсыру мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

ның теңге

	Жол коды	Аналық ұйымның капиталы				Бақыламай- тын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншікті үлес құралдары	Резервтер	Бөлінбеген пайда	
КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ	300	128,066,584	-	-	-	13,428,500	141,495,084
Меншік иелерінен операциялар, барлығы (310 жолдан 318 жолды қоса алғанда сомасы):	310	-	-	-	-	-	-
оның ішінде:							
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру	310	-	-	-	-	-	-
Қызметкерлердің көрсететін қызметтерінің құны		-	-	-	-	-	-
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемалары		-	-	-	-	-	-
Бойынша акциялар шығару		-	-	-	-	-	-
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда		-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің жарналары	311	128,066,584	-	-	-	-	128,066,584
Жеке меншік үлес құралдарын (акцияларын) шығару	312	-	-	-	-	-	-
Бизнесі бірлігімен байланысты үлес құралдарын шығару	313	-	-	-	-	-	-
Айырбасталатын құралдардың үлестік құрамы (салық тиімділігін шығара отырып)	314	-	-	-	-	-	-
Дивидендтерді төлеу	315	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің пайдасына басқа да бөлулер	316	-	-	-	-	657,924	657,924
Меншік иелерінен басқа да операциялар	317	-	-	-	-	12,770,576	12,770,576
Бақылауды жоғалтуға әкел соқпайтын еншілес ұйымдарда қатысу үлесіне өзгерістер	318	-	-	-	-	-	-
Өзге де операциялар	319	-	-	-	-	-	-

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (ЖАЛҒАСЫ)
2017 ж. есептік кезең

Индексі: №5-ИК
Кезеңділігі: жылдық
Ұсынындар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі
Қайда ұсынылады: бағдарламалық қантасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне
Тапсыру мерзімі: жыл сайын есептен кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

мың теңге

	Жол код	Аналық ұйымның капиталы					Бақыламай- тын меншік иелерінің үлесі	Капитал жыны
		Жарғылық (акционер- лік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншікті үлес құрал- дары	Резервтер	Бөлінбеген пайда		
КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ								
Есептік жылдың 1 қаңтарына арналған сальдо (100 жол + 200 жол + 300 жол + 319 жол)	400	993,460,480	-	-	(38,980,027)	575,030,730	-	1,529,511,183
Есеп саясатындағы өзгеріс	401	-	-	-	-	-	-	-
Қайта есептелген сальдо (400 жол +/- 401 жол)	500	993,460,480			(38,980,027)	575,030,730		1,529,511,183
Жалпы жиынтық пайда, барлығы (610 жол + 620 жол):	600	-	-	-	(3,389,184)	28,624,631	-	25,235,447
Жыл іші пайда (залал)	610	-	-	-	-	28,566,816	-	28,566,816
Басқа жиынтық пайда, барлығы (621 жолдан 629 жолды қоса алғанда сомасы):	620	-	-	-	(3,389,184)	57,815	-	(3,331,369)
оның ішінде:								
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалағандағы өсіп	621	-	-	-	-	-	-	-
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалағандағы амортизацияны аудару	622	-	-	-	-	-	-	-
Сатуға арналған қолдағы қаржы активтерін (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалау	623	-	-	-	-	-	-	-
Үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің басқа да жиынтық пайдадағы (залалдағы) үлесі	624	-	-	-	-	-	-	-
Зейнетақы міндеттемелері бойынша активтерді пайда (залал)	625	-	-	-	-	57,815	-	57,815
Еңішлес компаниялардың мерзімі кейінге қалдырылған салығына арналған табыс салығының ставкасындағы өзгерістердің тиімділігі	626	-	-	-	-	-	-	-
Ақша ағындарын (салық тиімділігін шегере отырып) хеджирлеу	627	-	-	-	(3,479,319)	-	-	(3,479,319)
Шетел ұйымдарына инвестициялар бойынша бағандық айырма	628	-	-	-	90,135	-	-	90,135
Шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	629	-	-	-	-	-	-	-

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (ЖАЛҒАСЫ)

2017 ж. есептік кезең

Индексі: №5-ИК

Кезеңділігі: жылдық

Ұсыныстар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі

Қайда ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептік депозитарийіне

Тапсыру мерзімі: жыл сайын есептен кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

мың теңге

Жол ноды	Жарғылық (акционерлік) капитал	Аналық ұйымның капиталы				Бақыламай -тын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншікті үлес құралдары	Резервтер	Бөлінбеген пайда		
КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ							
700	69,174,567	-	-	-	(6,279,087)	-	62,895,480
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (710 жолдан 718 жолды қоса алғанда сомасы)							
710	-	-	-	-	-	-	-
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру оның ішінде:							
711	-	-	-	-	-	-	-
Қызметкерлердің көрсететін қызметтерінің құны							
712	-	-	-	-	-	-	-
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемалары бойынша акциялар шығару							
713	-	-	-	-	-	-	-
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда							
714	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің жарналары							
715	69,174,567	-	-	-	-	-	69,174,567
Жеке меншік үлес құралдарын (акцияларын) шығару							
716	-	-	-	-	(7,120,868)	-	(7,120,868)
Бизнесі біртүрлімен байланысты үлес құралдарын шығару							
717	-	-	-	-	841,781	-	841,781
Айырбасталатын құралдардың үлестік құрамы (салық тиімділігін шығара отырып)							
718	-	-	-	-	-	-	-
Дивидендтерді төлеу							
719	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің пайдасына басқа да бөлулер							
Меншік иелерімен басқа да операциялар							
Бақылауды жоғалтуға әкеп соқпайтын еншілес ұйымдарда қатысу үлесіне басқарыстар							
Өзге де операциялар							
Есептік жылдың 31 желтоқсанына арналған сальдо (500 жол + 600 жол + 700 жол + 719 жол)	800	1,062,635,047	-	(42,369,211)	597,376,274	-	1,617,642,110

Компания басшылығы аттанды:

Қ.К. Әлімбаев
Президенті

19 наурыз 2018 ж.

Ж.Х. Мадиев
Қаржы вице-президенті

19 наурыз 2018 ж.

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

19 наурыз 2018 ж.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Компания») Қазақстан Республикасы Үкіметінің (бұдан әрі – «Соңғы Акционер») қаулысына сәйкес Қазақстанда теміржол саласындағы мемлекеттік активтер жөніндегі холдингтік компанияны ұйымдастыру мақсатында құрылған. Компания 2002 ж. 15 мамырда тіркелген.

Компанияның тіркелген офисінің мекен-жайы: 010000, Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6.

Мемлекет атынан «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Компанияның жалғыз акционері (бұдан әрі – «Акционер») болып табылады.

Компания Қазақстан Республикасында Мемлекет бақылайтын мемлекеттік теміржол жүйесін пайдалануды жүк тасымалы қызметін көрсету арқылы және теміржол инфрақұрылымын жөндеу мен ұстау арқылы жүзеге асырады. Мемлекет Қазақстанның теміржол саласын реттеу аясында Компания магистральды жүк тасымалы жүйесінде қолданатын тарифтерді белгілейді. Осы реттелетін тарифтер бір бірінен тасымалдау бойынша көрсетілетін қызмет түріне байланысты ажыратылады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрілігінің Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті және тұтынушылардың құқықтарын қорғау Комитеті (бұдан әрі – «ТМРК») магистральді темір жол жүйесі қызметіне тарифтерді 2016-2020 жж.-ға жүк тасымалына тарифтің жыл сайынғы 4%-дық өсімімен бекітті.

Қазақстан Республикасының нарығы дамушы нарықтарға тән кейбір ерекшеліктерді, яғни экономикалық, саяси, әлеуметтік, соттық және заңи тәуекелдерге шалдыққыштықты танытуда. Қазақстандағы бизнесті реттейтін заңдар мен нормативтік актілер тез өзгере алады және оларды негізсіз түсіндірудің мүмкіндігі бар. Қазақстанның болашақ экономикалық бағыты мемлекеттің салықтық және ақша-несиелік саясатына, қабылданатын заңдар мен нормативтік актілерге және мемлекеттегі саяси жағдайдың өзгеруіне айтарлықтай тәуелді.

Қазақстан мұнай мен газдың зор көлемін өндіретіндіктен және экспорттайтындықтан Қазақстанның экономикасы мұнай мен газдың әлемдік бағасының өзгеруіне аса сезімтал. 2014-2016 жж. ішінде энергия қорларының бағасы айтарлықтай төмендеді, бұл экспорттық табыстың төмендеуіне алып келді.

Компания басшылығы экономикалық жағдайдағы ағымдағы өзгерістерді бақылап, жақын болашақта Компания бизнесінің тұрақтылығы мен дамуын қамтамыз ету үшін қажетті деп санайтын шараларды іске асырып отыр. Алайда, бүгінгі таңда Компанияның болашақ шаруашылық нәтижелері мен қаржылық жағдайына экономикалық жағдайдағы өзгерістердің әсерін анықтау қиын.

Мемлекет Компанияның құрылымына бақылау жүргізе отырып темір жол қызметінің Қазақстан Республикасындағы ұзақ мерзімді саясатын айқындайды. Қазақстан Республикасының темір жол саласы 1997 ж. бастап қайта құрылымдау барысында. Ол жүк тасымалы және инфрақұрылым және оған сәйкес тарифтердің бөлінуін қарастырып, сонымен қоса жолаушылар тасымалын субсидиялауын қамтиды. «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ Тобының (бұдан әрі – «Топ») 2025 ж. дейінгі даму стратегиясына сәйкес «Локомотив» АҚ негізінде «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ құрылды. «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ 2016 ж. 1 шілдеден бастап жүктерді тасымалдау бойынша қызмет көрсетуде. ҚР Үкіметінің Қаулысымен 2017 ж. қыркүйекте «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ-ға Ұлттық жүк тасымалдаушы мәртебесі берілді.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Компанияның жеке қаржылық есептілік нысандары Халықаралық қаржы есептілігі стандарттары жөніндегі Кеңесімен (бұдан әрі – «ХҚЕСК») жарияланған Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына (бұдан әрі мәтін бойынша – «ХҚЕС») және 2017 ж. 28 маусымда Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің № 404 бұйрығымен бекітілген, жария қызығушылығы бар ұйымдармен бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау мақсаты үшін жылдық қаржылық есептіліктің нысандарына («№ 404 Бұйрық») сәйкес дайындалған.

Осы жеке қаржылық есептілік аналық компания «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның қаржылық есептілігі болып табылады. Осы жеке қаржылық есептілікке еншілес ұйымдар шоғырландырылған жоқ. Еншілес, қауымдасқан және бірлескен ұйымдарға инвестициялар өзіндік құны бойынша есепке алынды. Осы жеке қаржылық есептілік Компания басшылығымен 2018 ж. 19 наурызда бекітілген шоғырландырылған қаржылық есептілігімен бірге қарастырылуы керек.

ХҚЕСК-ке сәйкес дайындалған «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның шоғырландырылған қаржылық есептілігі Қазақстан Республикасының заңнамасына сай әрекет ететін Компаниямен ашық пайдалануға берілген, және де Компанияның www.railways.kz корпоративтік сайтында орналастырылған.

Қызмет үздіксіздігі қағидасы

Компанияның жеке қаржылық есептілігі қызметтің үздіксіздігі жорамалы негізінде дайындалған. Бұл Компания жақын болашақта өзінің активтерін сату мен міндеттемелерін өтеуді өзінің негізгі шаруашылық қызметі барысында жүзеге асыруын ұйғарады. 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның ағымдағы міндеттемелері оның ағымдағы активтерінен 11,035,011 мың теңгеге үлкен. Компания көлемді инвестициялық жобаларды операциялық қызметтен түскен ақша қаражатымен қоса Мемлекеттен алынған капитал мен сыртқы несиелер арқылы тарихи қаржыландырды. 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның 49,610,681 мың теңге көлеміндегі несиелері есепті күннен кейін он екі ай ішінде өтелуі қажет. Компания өзінің ақша қаражаттарына деген қажеттілігін, міндеттемелері бойынша өтеу қабілетін және даму жоспарын бағалады. Компания өзінің міндеттемелерін қаржыландыру үшін жеткілікті қолда бар ақша қаражаттарына және ақша қаражаттарының жеткілікті қозғалысына ие болады деп есептейді. Басшылық қызмет үздіксіздігі жорамалын бағалау кезінде Компанияның қаржылық жағдайын, күтілетін болашақ қаржылық нәтижелерін және қызметтен ақша ағымдарын, несиелерін, қол жетімді несие қорлары мен өзінің инвестициялық сипаттағы міндеттемелерін, күтілетін тарифтерді, валюта бағамын және Компания алдынан өтетін басқа да тәуекелдерді есепке алды. Сәйкес талдауды жүзеге асырғаннан кейін Компания басшылығы Компания операциялық қызметті жалғастыру үшін және өзінің міндеттемелерін өтеу үшін жеткілікті қорларға ие деп есептеді және қызмет үздіксіздігі қағидасын қолдану орынды деп санады.

Құнды анықтау негізі

Есеп беру күніне бағалау немесе әділ құнмен есепке алынатын кейбір қаржылық құралдарды қоспағанда, жеке қаржылық есептілік тарихи құн қағидасы негізінде дайындалған.

Функционалдық валюта және ұсыну валютасы

Компанияның жеке қаржылық есептілігі Қазақстандық теңгемен (бұдан әрі – «теңге») берілген. Компанияның функционалдық валютасы теңге болып табылмайтын шетел құрылымдық бөлімшелерінің активтері мен міндеттемелері есептік күнге бағам бойынша аударылады, ал пайдалар немесе залалдар жыл іші орташа бағам бойынша аударылады. Қайта есептеу бойынша туындайтын бағамдық айырмашылықтар басқа да жиынтық табыстарда ескеріледі. Шетелдік ұйымдар шыққан кезде, аталған шетелдік ұйымдарға тиесілі барлық жинақталған бағам айырмашылықтары пайда мен залалда танылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

Теңге Қазақстан Республикасынан тыс жерде толық айырбасталатын валюта болып табылмайды. Компанияның функционалды валютасынан басқа в валютадағы (шетелдік валютадағы) операциялар Қазақстандық қор биржасы («ҚҚБ») белгілеген операцияны жасау күніне нарықтық бағам бойынша ескеріледі. ҚҚБ сессиясында сауда-саттық өткізілмеген шетелдік валюталар бойынша валюталардың айырбастау бағамын Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Reuters ақпараттық агенттігінің арналары бойынша алынған баға белгілеуге сәйкес АҚШ долларына кросс-бағамды қолданып есептейді.

Шетелдік валюталарда берілген ақша активтері мен міндеттемелер есептік күндегі бағам бойынша ұйымның функционалды валютасына қайта есептеледі. Операцияны жасаған күнінен кейін айырбастау бағамдарының өзгеруі нәтижесінде пайда болатын барлық бағамдық айырмашылықтар пайда мен залалда көрсетіледі. Әділ құны бойынша шетелдік валюталарда берілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер әділ құнын белгілеу күніндегі қолданыстағы бағам бойынша теңгеге қайта есептеледі. Шетелдік валютада тарихи құны бойынша берілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер қайта есептелмейді.

Келесі кестеде мына күндерге теңгенің айырбастау бағамы берілген:

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
АҚШ доллары	332.33	333.29
Еуро	398.23	352.42
Швейцар франкі	340.61	328.14
Ресей рублі	5.77	5.43

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ

Жаңа және қайта қаралған стандарттарды қабылдау

Ағымдағы жылы Компания 2017 ж. 1 қаңтарынан қолдануға міндетті ХҚЕСК жариялаған ХҚЕС-ке біршама түзетулерді қолданды.

ХҚЕС (IAS) 7 «Ақпаратты ашып көрсетудегі бастамаға» түзетулер

Компания осы түзетулерді бірінші рет ағымдағы кезеңде қолданды. Түзетулер ақпаратты ашып көрсетуге байланысты талаптарды еңгізеді. Бұл талаптар қаржылық есептілікті пайдаланушыларға міндеттемелердің қаржылық қызмет нәтижесіндегі өзгерісін бағалауға көмектеседі.

Компанияның қаржылық қызметі бойынша міндеттемелері қарыз алу (15 және 16 Түсіндірме жазбалары) нәтижесінде пайда болады. Кіріс және шығыс қалдықтарының салыстырылуы 15 Түсіндірме жазбада көрсетілген. Түзетулердің өту шарттарына сәйкес, Топ алдағы кезеңге қатысты салыстырмалы ақпаратты ашып көрсеткен жоқ. 15 Түсіндірме жазбада көрсетілген қосымша ақпаратты ашып көрсетуден басқа, осы түзетулерді қолдану Компанияның жеке қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ.

ХҚЕС (IAS) 12 «Іске асырылмаған залалға қатысты кейінге қалдырылған активтерді тануға» түзетулер

Компания осы түзетулерді бірінші рет ағымдағы кезеңде қолданды. Түзетулер ұйымдар айтарлықтай салық салынатын пайданың бар екендігін қалай бағалау керектігі жөнінде түсіндірулерді қамтиды против которой могут быть зачтены вычитаемые временные разницы

Осы түзетулерді қолдану Компанияның жеке қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ, себебі Компания болашақ салық салынатын пайданың жеткіліктілігін стандартқа түзетілерде көрсетілген әдіске ұқсас әдіспен бағалайды.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

Жаңа немесе шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген жаңа және қайта қаралған стандарттар

Компания шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар, түзетулер мен түсіндірмелерді мерзімінен бұрын қолданбады.

- ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдар»¹
- ХҚЕС (IFRS) 15 «Клиенттермен келісімшарттар бойынша түсім»¹
- ХҚЕС (IFRS) 16 «Жал»²
- ХҚЕС (IFRS) 10 и ХҚЕС (IAS) 28-ге түзетулер Инвестор мен оның қауымдасқан немесе бірлескен ұйымдарының арасындағы мәмілелерде активтерді сату немесе жарна ретінде салу³
- ХҚЕС (IAS) 40 Инвестициялық жылжымайтын мүлік объектілерін аудару¹
- ХҚЕС-тің жыл сайынғы жаңартуларына түзетулер, 2014-2016 жж.¹
- ХҚЕС-тің жыл сайынғы жаңартуларына түзетулер, 2015-2017 жж.²
- ХҚЕТК (IFRIC) 22 «Шетел валютасындағы операциялар мер алдын ала төлемге» түзетулер¹
- ХҚЕТК (IFRIC) 23 «Салық салынатын пайданы есептеу ережесіндегі белгісіздік жағдайға» түзетулер²

¹ 2018 ж. 1 қаңтарынан басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін әрекет етеді, мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігі бар.

² 2019 ж. 1 қаңтарынан басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін әрекет етеді, мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігі бар.

³ Күшіне ену сәті кейін анықталады.

ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдар»

2009 ж. қарашада шығарылған ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдар» қаржы активтерін жіктеу мен бағалауға жаңа талаптарды еңгізеді. 2010 ж. қазанда, қаржылық міндеттемелерді жіктеу мен бағалау және тоқтатылған деп тану бойынша жаңа талаптар мен түзетулер еңгізілді. 2013 ж. қарашада стандарт хеджирлеуді есепке алу бойынша талаптармен толықтырылды. Стандарттың жаңартылған нұсқасы 2014 ж. шілдеде шығарылды. Негізгі өзгертулер а) қаржылық активтердің құнсыздану талаптарын; б) қаржылық активтерді жіктеу және бағалау бойынша түзетулерді, оның ішінде қарапайым борыштық құралдардың белгілі бір түрі үшін қаржылық активтердің «әділ құны бойынша басқа да жиынтық табыс арқылы бағаланатын» жаңа категориясын еңгізуді қозғады.

ХҚЕС (IFRS) 9 негізгі талаптары:

- **Қаржылық активтерді жіктеу және бағалау.** ХҚЕС (IFRS) 9 қолданылу аясындағы барлық қаржылық активтер, олар бастапқы танылғаннан кейін амортизацияланған құны бойынша немесе әділ құны бойынша бағалануы тиіс. Атап айтқанда, бизнес-моделі аясында ұсталатын, шартпен көзделген және тек қана негізгі сомадан және сол бойынша пайыздардан ғана тұратын ақша ағындарын алуға бағытталған борыштық құралдар, әдетте, амортизацияланған құн бойынша бағаланады. Бизнес-моделі аясында ұсталатын, шартпен көзделген ақша ағындарын алуға және қаржылық активті сатуға бағытталған, сондай-ақ, келісім-шартта көрсетілген шарттарға сәйкес ақшалай ағындарын тек қана борыштың негізгі сомасы мен негізгі сомасы бойынша өтелмеген пайыздарды өтеуден алуға бағытталған борыштық құралдар, әдетте, басқа да жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланады. Барлық басқа да борыштық және үлестік құралдар әділ құны бойынша пайда мен залал арқылы бағаланады. Сонымен қатар, ХҚЕС (IFRS) 9 сәйкес ұйым басқа да жиынтық табыс құрамында бастапқы танылғаннан кейінгі үлестік құралдардың (сауда үшін арналмаған және шартты өтеу болып табылмайтын, ХҚЕС (IFRS) 3 сәйкес сатып алушы бизнесті біріктірудің бір бөлігі ретінде танылған) құнының өзгерісін, ал пайда мен залалда тек қана дивидендтерден түскен табысты көрсету туралы шешімді одан кейінгі уақытта бас тарта алу құқығынсыз қабылдай алады.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)**

- **Қаржылық міндеттемелерді жіктеу және бағалау.** Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелердің әділ құнының өзгеруі басқа да жиынтық табыс құрамында танылуы қажет. Бұндай жағдай қаржылық міндеттеменің әділ құнының өзгерісі олардың өздерінің несиелік тәуекелдерінің өзгеруімен байланысты болса орын алады. Сонымен қатар, егер де бұндай тану пайда мен залалдың жалпы танылуында теңсіздіктің пайда болуына немесе ұлғаюына әкелмесе орын алады. Қаржылық міндеттемелердің меншікті несиелік тәуекелінің өзгеруімен байланысты әділ құнының өзгеруі пайда мен залалға кейіннен қайта жіктелмейді. ХҚЕС (IAS) 39 сәйкес пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын деп сыныпталған қаржылық міндеттемелердің әділ құнының өзгерісі пайда мен залалда танылады.
- **Құнсыздану.** Қаржы активтерінің құнсыздануын анықтау кезінде, ХҚЕС (IFRS) 9 ХҚЕС (IAS) 39 қарастырылған шығындардың үлгісінің орнына күтілетін несиелік шығындар үлгісін қолдануды талап етеді. Күтілетін несиелік шығындар үлгісі болжалды несиелік шығындар мен олардың әр есеп беру күніндегі өзгерістерін осы өзгерістерді қаржы активтерін мойындау күнінен бастап несиелік тәуекел деңгейінде көрсету мақсатында ескеруді талап етеді. Басқаша айтқанда, енді құнсыздануды мойындау үшін жоғары несиелік тәуекелді растайтын оқиғаларды күтудің қажеттілігі жоқ. Қаржы активтерінің несиелік сапасының алғашқы мойындау сәттен бастап өзгеруіне негізделген «үш кезеңдік» тәсіл бар. Тәжірибеде жаңа ережелер активтерді алғашқы мойындау кезінде ұйымдардың құнсыздану нәтижесіндегі несиелік шығындар болып табылмайтын 12 ай бойынша күтілетін несиелік шығындар сомасындағы (немесе саудалық дебиторлық берешек үшін қаржы құралының бүкіл мерзіміне күтілетін несиелік шығындар сомасындағы) шығындарды бірден мойындауы қажет болатындығын білдіреді. Алғашқы мойындау сәтінен бастап несиелік тәуекел айтарлықтай жоғарылаған жағдайда, құнсыздану қаржы құралының бүкіл мерзімі бойынша күтілетін несиелік шығындар негізінде бағаланады. Осы үлгі саудалық дебиторлық берешек, шарт бойынша активтер мен қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек мақсатына жеңілдетілген әдісті қамтиды.
- **Хеджирлеу есебі.** Хеджирлеуді есепке алудың жаңа ережелері ХҚЕС (IAS) 39 бекіткен хеджирлеу қатынастарының үш түрін сақтайды. ХҚЕС (IFRS) 9 әртүрлі операцияларға хеджирлеу есебін қолдану мүмкіндігіне қатысты неғұрлым жеңіл ережелерді қамтиды, хеджирлеу құралдары ретінде танылуы мүмкін қаржы құралдарының тізбесі кеңейтілді, сондай-ақ тәуекел компоненттеріне қолдануға болатын хеджирлеу есебінің тізбесі кеңейтілді. Сонымен қатар, тиімділік тесті тұжырымдамасы экономикалық қарым-қатынастың бар болуы қағидасына ауыстырылды. Хеджирлеу есебінің тиімділігін ретроспективті бағалау бұдан былай қажет емес. Тәуекелдерді басқару жөніндегі ақпаратты ашып көрсету талаптары айтарлықтай кеңейтілді.
- **Танылудың тоқтатылуына әкеп соқтырмайтын қаржылық құралдардың модификациясы немесе айырбасталуының есебі.** Жаңа стандарт танылудың тоқтатылуына әкеп соқтырмайтын қаржылық құралдардың модификациясы немесе айырбасталуының есебі бойынша жаңа талаптарды еңгізеді. Амортизациялық құнымен есепке алынатын қаржылық құралдың модификациясынан пайда болатын табыс немесе шығын пайда мен шығын құрамында танылуы қажет. Табыс немесе шығын бастапқы ақша ағындары мен болашақ ақша ағындарының келтірілген құны арасындағы айырмашылықты есептеу арқылы анықталады. Болашақ ақша ағындарының келтірілген құны қаржылық құралдың бастапқы тиімді пайыз мөлшерлемесін қолдану арқылы есептеледі.

Компания ХҚЕС (IFRS) 9 талаптарына өту кезеңі барысында 2018 ж. 1 қаңтарынан бастап жаңартылған ретроспективті әдісті қолдануды таңдады. Сәйкесінше, 2017 ж. үшін салыстырмалы ақпарат қайта есептелмейді, ал жалпы жинақталған әсер 2018 ж. 1 қаңтарына кіріс сальдосы арқылы көрсетілетін болады.

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның қаржылық активтері мен міндеттемелерінің ағымдағы бағалуы мен талдауының нәтижесінде және есептік күнге тиесілі болған фактілер мен жағдайлардың негізінде, Компания басшылығы 2018 ж. 1 қаңтарынан бастап жаңа стандарттың қолданылуы Компанияның жеке қаржылық есептілігіне жалпы жинақталған 5,828,601 мың теңге көлемінде бөлінбеген пайда арқылы әсер етеді деп күтеді. Толық сипаттама төменде келтірілген.

Компания қаржылық активтер мен міндеттемелердің сыныпталуы мен бағалауы бойынша айтарлықтай өзгерістерді күтпейді.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)**

Құнсызданудың жаңа моделі амортизациялық құнымен бағаланатын қаржылық активтерге қатысты, басқа да жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қарыздық құралдарға қатысты, шарттар бойынша активтерге қатысты және қаржылық кепілдіктер шарттарына қатысты активтерге қатысты күтілетін несиелер залалдарының танылуын талап етеді (ХҚЕС (IAS) 39 нақты шеккен залалдарды тануды талап етеді). Өзінің сауда дебиторлық берешегіне қатысты Компания жеңілдетілген әдісті қолданды. Бұл әдіс бойынша күтілетін несиелер залалдары сауда дебиторлық берешектің бүкіл мерзімі үшін танылады. Байланысты тараптар мен сенімгерлік басқару астындағы ұйымдарға берілген несиелерге және басқа да қаржы активтеріне, соның ішінде ақша қаражаттары мен оның баламаларына, қатысты күтілетін несиелер залалдары бүкіл мерзім үшін немесе 12 ай үшін танылатын болады. Бастапқы танудан кейін осы құралдар бойынша несиелік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюдың күтілуіне байланысты мерзім анықталады. Жасалған талдау нәтижелері бойынша Компания күмәнді сауда және басқа да дебиторлық берешек бойынша 437,998 мың теңге көлемінде, амортизацияланған құнымен бағаланатын қарыздық қаржылық активтер бойынша (берілген несиелер) 1,605,690 мың теңге көлемінде, несиелік ұйымдардағы (банктер) ақша қаражаттары (ақша қаражаттары мен оның баламалары, қолданылуы шектеулі ақша қаражаттары және да қаржы активтерін қосқанда) бойынша 139,479 мың теңге көлемінде, шығарылған қаржылық кепілдіктер бойынша 10,851,254 мың теңге көлемінде резервтің елеусіз өзгеруін күтеді. Компания басшылығы осы бағалауларда айтарлықтай өзгерістерді күтпейді.

Компания ХҚЕС (IFRS) 9 жаңа талаптарына сай қарыздық міндеттемелердің танылуының тоқталуына әкеліп соқтырмаған модификация мен айырбастаудан болатын әсерді есептеді. Басшылықтың бағалауларына сай ХҚЕС (IFRS) 9 қолданудан қаржылық міндеттемелердің баланстық құндарындағы айырмашылық 2018 ж. 1 қаңтарындағы бөлінбеген пайда арқылы өткізіліп, 3,645,434 мың теңгені құрады.

Топ хеджирлеу құралдарының есебінде айтарлықтай өзгерістерді күтпегендіктен транзиттік жүк тасымалының ақша ағындарын хеджирлеу есебінде ХҚЕС (IAS) 39 талаптарын қолдануды жалғастыруда. Бұл ХҚЕС (IFRS) 9 өту кезеңі талаптарымен рұқсат етілген.

ХҚЕС (IFRS) 15 «Клиенттермен келісімшарттар бойынша түсім»

ХҚЕС (IFRS) 15 негізгі принципі: ұйым түсімді клиенттерге уәде етілген тауарлар немесе қызметтерді клиенттерге берумен қатар сыйақыға сай келетін сомада тану керек. Ұйым сол сомаға өзінің құқығы бар деп ұйғарады. Атап айтқанда, стандарт табысты тану бойынша бес қадамды моделді енгізеді:

- 1 қадам: Сатып алушымен келісім-шартты анықтау
- 2 қадам: Келісім-шарт бойынша орындалуға тиісті міндеттемелерді анықтау
- 3 қадам: Келісім-шарттың бағасын анықтау
- 4 қадам: Мәміле бағасын келісім-шарт бойынша орындалуға тиісті міндеттемелерге қатысты бөліп тарату
- 5 қадам: Ұйым шарт бойынша орындауға тиісті міндеттемелерін орындауымен қатар табыстарды тану

ХҚЕС (IFRS) 15 сәйкес түсім ұйым түсімді орындаушы өз міндеттемерін орындаған кезде, яғни тауарлар мен қызметтерге бақылау орындаушыдан сатып алушыға ауысқан кезде танылады. Стандарт әртүрлі мәмілелерді есепке алу бойынша егжей-тегжейлі талаптарды қамтиды. Сонымен қатар, ХҚЕС (IFRS) 15 ақпарат көлемін толығырақ ашуды талап етеді.

2016 ж. сәуірде, ХҚЕС жөніндегі Кеңес орындауға қатысты міндеттемелерді сәйкестендіруге, «қағида-агент» қарым-қатынас талдауына, сондай-ақ лицензиялау нұсқаулығын қолдануға қатысты ХҚЕС (IFRS) 15 түзетулер енгізді.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)**

2017 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылға тиісті Компанияның тұрақты табыстарын, жеке шарттардың талаптарын және есептік күнде бар болған фактілер мен жағдайларды талдау негізінде Компания басшылығы ХҚЕС (IFRS) 15 шоғырландырылған қаржылық есептіліктің табыстарына елеулі әсер етпейді деп күтеді. Алайда, жаңа стандартпен талап етілетін акпаратты ашу талаптары кеңейтіледі. Бұл қаржылық есептілікті қолданушыларға сатып алушылармен келісім-шарт негізінде пайда болатын табыстың сипаты, көлемі, мерзімі, белгісіздігі және ақша ағындары жайлы толығырақ ақпарат береді.

ХҚЕС (IFRS) 16 «Жал»

ХҚЕС (IFRS) 16 «Жал» жал бойынша шарттарға, жалға беруші және жалға алушының есебіне қатысты біріккен моделді еңгізеді. Жаңа стандарт күшіне еңгеннен кейін ХҚЕС (IAS) 17 және барлық онымен байланысты түсініктемелерді алмастырады.

ХҚЕС (IFRS) 16 жалға беру шарттары және қызмет көрсету шарттарын сатып алушының анықталған активті бақылай алу қабілеті бар болуы негізінде ажыратады. Жалға алушы үшін операциялық жал (баланстан тыс есеп) мен қаржылық жалдың (баланстағы есеп) арасында айырмашылық енді жоқ, оның орнына жалға алушының есебінде пайдалану құқығы формасында актив және оған тиісті міндеттеме барлық жал шарттарына қатысты танылуы тиіс. Бұл талап қысқа мерзімді жал мен төмен құнды активтерге таратылмайды.

Пайдалану құқығы формасында актив басында бастапқы құны бойынша танылады, бастапқы құны бойынша танылғаннан кейін жинақталған амортизация мен құнсызданудан жинақталған залалды шегергеннен кейінгі бастапқы құнымен (бірнеше жағдайларды ескермегенде) жалдау бойынша міндеттемелерге қайта бағалау түзетулерін еңгізгеннен кейін танылады. Жалдау бойынша міндеттеме бастапқыда қалған жалдау төлемдерінің келтірілген құны бойынша бағаланады. Бастапқы танудан кейін жалдау бойынша міндеттеме бойынша пайыздарға және жал төлемдеріне, сондай-ақ, жалға алу шартының модификацияларының әсеріне түзетіледі. Сонымен қатар, ақша ағындарының сыныпталуы да өзгереді, себебі операциялық жал шарттары бойынша жал төлемдері ХҚЕС (IAS) 17 сәйкес операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы ретінде көрсетіледі, ал ХҚЕС (IFRS) 16 сәйкес жал төлемдері міндеттеменің негізгі сомасын өтеу мен проценттерге бөлінеді де, сәйкесінше, қаржылық қызметтен және операциялық қызметтен ақша ағындары ретінде көрсетіледі.

Жалға алушының есебіне қарағанда, жалға берушінің ХҚЕС (IFRS) 16 сәйкес есебі ХҚЕС (IAS) 17 сәйкес есепке қарағанда айтарлықтай өзгерген жоқ, және де жал келісім-шарттарын операциялық немесе қаржылық жал ретінде бөлуді талап етеді.

Бұлардан басқа, ХҚЕС (IFRS) 16 сәйкес ақпаратты ашуға қатысты талаптар айтарлықтай кеңейді.

Компания басшылығы ХҚЕС (IFRS) 16 «Жал» болашақта қолданылуы активтер мен міндеттемелердің сомаларына елеулі ықпал ете алады деп күтеді, сондықтан да Компания жалға алушы болып табылатын барлық жал келісімшарттары бойынша активтерін, қысқа мерзімді жал мен төмен құнды активтерден басқа, пайдалану құқығы формасындағы актив ретінде есептілікте көрсететін болады.

Қазіргі уақытта басшылық ХҚЕС (IFRS) 16 -ның Компанияның жеке қаржылық есептілігіне әсерін бағалау үстінде, сондықтан да жүргізіліп жатқан бағалау аяқталмайынша жаңа стандарттың сандық бағасын беру мүмкін емес. Басшылық 2018 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін жаңа стандарттың қаржылық есептілікке әсерін толығырақ талдап, қаржылық есептілікте көрсететін болады ХҚЕС (IFRS) 16 сәйкес.

Компания басшылығы 2018 ж. 1 қаңтарынан күшіне енетін басқа да шығарылған стандарттар, түзетулер мен түсіндірмелердің қолданылуы шоғырландырылған қаржылық есептілікке елеулі ықпал етпейді деп санайды.

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар кез келген жинақталған тозуды және құнсызданудан болған залалдарды шегергеннен кейінгі нақты шығындар моделі бойынша көрсетіледі.

Кейінгі шығындар

Активтің пайдалы қызмет көрсету мерзімі кезінде шығындалатын техникалық ұстау бойынша шығындар (активті жақсы қалпында ұстау үшін жүргізілетін техникалық ұстау бойынша тұрақты жұмыстар), және де жөндеу бойынша шығындар (техникалық тексеру, техникалық ұстау бойынша келісім-шарттар және т.б.) операциялық шығындар ретінде есепке алынады.

Активті 16 ХҚЕС (IAS) «Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар» сәйкес тану үшін қажетті сипаттамаларды қанағаттандыратын шығындар ғана капиталданады.

Аяқталмаған құрылыс

Аяқталмаған құрылыс құрамына құрылыс кезінде шығындалған тікелей жатқызылатын жанама шығындардың сәйкес бөлулерін қосақанда жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды сатып алу және салу бойынша шығындар жатады. Осындай активтер бойынша құнсыздануды есепке алу басқа жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар бойынша құнсыздануды есепке алу негізінде есепке алынады, және де құнсыздануды есептеу актив пайдалануға дайын болған мерзімінен басталады. Аяқталмаған құрылыстың ағымдағы құны оын дұрыс есепке алу мақсатымен және құнсызданудан залалдарды тану мақсатымен әрдайым қайта қаралады.

Несиелер бойынша шығындар

Компания сыныпталатын активтерді сатып алумен, салумен және өндірумен тікелей байланысты несиелер бойынша шығындарды, сондай-ақ осы активтің құнының бір бөлігін капиталдандырады.

Компания ортақ мақсатқа жұмылдырылған несиелерді олардың сыныпталатын активті алу үшін тікелей жұмсалған шығындарының көлемінде ғана капиталдандырады. Капиталдандыру мөлшерлемесі ретінде Компанияның сыныпталатын активтерінің салынуы мен өндіруіне жұмсалған несие шығындары бойынша орташа безбенделген өлшемі алынады. Алайда, активті тікелей сатып алу бойынша шығындар орташа безбенделген өлшемді анықтағанда есепке алынбайды.

Оларды сыныпталатын активтерге пайдалану күтілетін жекелеген несиелердің уақытша инвестицияларынан алынған инвестициялық табыс капитализацияға жарамды несиелер бойынша шығындардан шегеріледі.

Несиелер бойынша шығындар сондай-ақ шетелдік валютамен қарыз алу нәтижесінде туындайтын бағамдық айырмашылықтарды қамтиды, пайыздарды төлеу бойынша залалдарды түзету болып саналады. Пайыздарды төлеу залалдарын түзету түрінде капиталдандырылған бағамдық айырмашылық сомасы егер де қарыз жергілікті валютада алынған болатын жағдайда, Компания капиталдандырған пайыздарды төлеу сомасынан аспайды. Бағамдық айырмашылықтың кез-келген асуы пайда мен залалда көрсетіледі.

Несиелер бойынша өзге шығындар олар туындайтын кезеңдегі пайда мен залалда танылады.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

Тауарлық материалдық қорлар

Тауарлық материалдық қорлар өзіндік құн мәндерінің немесе өткізудің таза құнының ең кіші мәні бойынша бағаланады. Өзіндік құнға қорларды жеткізуге және ағымдағы күйге келтіруге байланысты келтірілген шығындар кіреді. Өткізудің таза құны аяқтауға жұмсалған шығындарды және өткізуге жұмсалатын бағалау шығындарын шегергенде кәдімгі қызмет барысында қорларды өткізу құнының бағасын білдіреді. Босалқылар өндіріске жіберу, сату және де басқа босату түрлері барысында орташа өлшенген құн әдісі бойынша есепке алынады.

Капитал

Жарғылық (акционерлық) капитал

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Жаңа акцияларды шығаруға тікелей қатысты шығындар ұйымдарды біріктіру жағдайларынан басқа капитал түсімінің сомасынан алынған ретінде көрсетіледі. Жарғылық капиталға барлық ақшалай емес салымдарды тәуелсіз бағалаушы беру күніндегі жағдай бойынша әділ құны бойынша бағалайды.

Орналастырудың заңи тіркелуі жүзеге асырылмаған орналастырылатын жай акциялар үшін алынған қаражат қосымша төленген жарғылық капитал ретінде тіркеу сәтіне дейін танылады. Тіркелуден кейін түсімдер жарғылық капиталға ауыстырылады.

Басқа салымдар

Топ Акционермен активтерді алу, нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлеме бойынша алынған несиелер бойынша әділ құнға дейін түзету сияқты операцияларды және Топтың жарғылық апиталында қосымша үлес алуға әкелмейтін Акционермен өзге де операциялар жасайды. Топ мұндай операцияларды бөлінбеген пайда арқылы көрсетеді.

Басқа да бөлулер

Бөлу Компания ақшалай қаражатты немесе ақшалай емес активтерді Акционерге/соңғы Акционерге өтеусіз негізде беруді міндеттенгенде капиталдың құрамында танылады және мұндай міндеттеменің сомасы сенімді бағалануы мүмкін. Бөлу капиталдың құрамында қолдану мүмкін болатын кейінге қалдырылған салықтың кез келген әсері алынған құн бойынша танылады.

Қаржылық құралдар

Қаржылық құралдар бір жақта қаржылық активтің екінші жақта қаржылық міндеттеменің немесе үлестік құралдың пайда болуына алып келетін келісім-шарттар болып табылады

Қаржылық құралдар бастапқыда әділ құны бойынша танылады. Әділ құны тәуелсіз қызығушылығы бар жақтар арасында келісілген сыйақы сомасын білдіреді.

Кейінгі бағалау қаржылық құралдардың сыныпталуына байланысты. Несие мен дебиторлық берешек ретінде сыныпталған дебиторлық берешек пен инвестициялар амортизацияланған құны бойынша тиімді пайыз мөлшерлемесі әдісі арқылы бағаланады. Сату үшін қолда бар деп сыныпталған үлестік капиталға кейбір инвестициялар сатып алу құны бойынша есепке алынады, өйткені әділ құнын шынайы түрде анықтау мүмкін емес. Басқа да міндеттемелер деп сыныпталған кредиторлық берешек, есептелген міндеттемелер, несиелер, төленетін дивидендтер мен басқа да міндеттемелер амортизацияланған құны бойынша есепке алынады.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

Хеджерлеу есебі

Компания әділ құнды хеджерлеудің құралы, ақша ағындарын хеджирлеу құралы немесе шетел құрылымға таза инвестицияларды хеджирлеу құралы ретінде туынды қаржылық құралдарды, орналастырылған туынды қаржылық құралдарды және орнатылмаған туынды қаржылық құралдарды (валюталық тәуекел бойынша) қосқанда хеджерлеудің жеке құралдарын белгілейді. Болашақ мәмілелердің міндеттемелері бойынша валюталық тәуекелді хеджерлеу ақша ағындарын хеджерлеу құралы ретінде есепке алынады.

Компания хеджерлеу құралдары мен хеджирленетін тармақ арасындағы қатынасты олар тәуекелдерді басқару мен хеджерлеу стратегиясына байланысты танылған мезеттен бастап құжаттайды. Сонымен қоса, хеджерлеу қатынасын белгілеу барысында Компания хеджирлеу құралының тиімділігін әрдайым құжаттайды. Тиімділік хеджерлеу тәуекеліне жатқызылатын хеджерлеу тармағымен байланысты әділ құнның немесе ақша ағынының өзгеруін өтеу негізінде қарастырылады.

Ақша ағындарын хеджерлеу

Ақша ағындарын хеджерлеудің құралы ретінде белгіленген және тану шарттарын қанағаттандырған қаржылық құралдардың әділ құнының өзгеруінің тиімді үлесі басқа да жалпы табыста көрсетіледі және ақша ағындарын хеджерлеу резервінде жинақталады. Ақша ағындарын хеджерлеудің әділ құнының өзгеруінің тиімді емес бөлігі есепті кезеңнің пайда мен залалына қосылады да қаржылық шығын жолында көрсетіледі.

Басқа да жалпы табыста танылған сома пайда мен залалға әсер еткен кезеңдерде хеджирленетін тармақ хеджерленетін тармақ шығысқа шығарылатын жол бойынша пайда мен залалға сыныпталады.

Хеджирлеу есебі тоқталытын күн:

- а) Компания хеджирлеу қатынасын тоқтатқан кезде;
- ә) хеджерлеу құралының мерзімі аяқталған кезде, хеджирлеу құралы сатылған, орындалған немесе келісімшарт бұзылған кезде;
- б) қаржылық құрал ретінде танылу үшін қажетті шарттардың орындалуы тоқтатылған кезде.

Басқа да жалпы табыста жинақталған өзгерістер ықтималдылығы жоғары деп саналған мәміле нәтижелерімен бір уақытта пайда немесе залалға есептен шығарылады. Егер ықтималдылығы жоғары деп саналған мәмілені жүзеге асыру күтілмесе, басқа да жалпы табыста жинақталған сәйкес өзгертулер бірден пайда мен залалға жатқызылады.

Табыстарды тану

Табыстар Компания қандай да бір экономикалық пайда алуы мүмкін болуына және табыстар жеткілікті дәлдік дәрежеде есептелуіне немесе бағалануына қарай сыйақының әділ құнымен танылады.

4. ЕЛЕУЛІ ПАЙЫМДАУЛАР МЕН БАҒАЛАУДАҒЫ БЕЛГІСІЗДІК КӨЗДЕРІ

Жеке қаржылық есептілікті ХҚЕС-ке сәйкес дайындау жеке қаржылық есептілігінде есептік күндегі активтер мен міндеттемелердің алынған сомаларына, әлеуетті активтер мен міндеттемелер туралы ақпараттың ашылуына, есептік кезең бойындағы табыс пен шығынның есептілікке алынған сомаларына әсерін тигізетін пайымдауларды және субъективті бағалаулар мен жорамалдарды Компания Басшылығымен қолдануын көздейді. Осы бағалар тарихи білімге немесе маңызды факторларға негізделгеніне қарамастан, нақты нәтижелер осы субъективті бағалаулардан ерекшеленуі мүмкін.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

Есеп саясатын қолданған кезде пайдаланылған елеулі пайымдаулар

Компания бақылайтын ұйымдар еншілес ұйымдар болып табылады. Компания еншілес ұйымды инвестиция нысанына қатысуынан кіріс өзгеруімен байланысты шығынға ұшырағанда немесе ондай кірісті алуға құқығы болса, сондай-ақ инвестициялар нысанына қатынасты ықпал өзінің билігін жүзеге асырумен кіріске иелік ету мүмкіндігі болса ғана бақылайды (12 Түсіндірме жазба).

Компания және Қазақстан Республикасының Қаржы министрілігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті «ҚазАвтоЖол» Ұлттық компаниясы» АҚ-ны сенімгерлік басқару туралы өзара келісімшарт жасасты. Компания агент болғандықтан, осы ұйымдарға қатысты шешімдерді Комитет мүддесіне негізделіп қабылдайтындықтан, және де ұйымдардан дивидендтерді алмайтындықтан, Компания осы ұйымдарды басқармайды. Компания Акционермен жасасқан сенімгерлікпен басқару келісім-шартының негізінде «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ еншілес ұйым ретінде таныды. Себебі, сенімгерлік келісім-шарты арқылы Акционермен Компанияға берілген кең құзірет негізінде Компания осы ұйымның қызметін жеке дара басақара алады және дивиденттерге ие бола алады.

Нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлемен алынған несиелер Компания ұқсас несиелер үшін нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлемен Акционерден/Соңғы акционерден несиелерді алады. Бұл несиелер бастапқыда қарыз қаражатын тартумен байланысты шығындар қоса есептелген ақша қаражатының әділ құнын (амортизацияланатын құнын) көрсететін құнмен есепке алынады. Компания капитал құрамында осы несиелердің әділ құнын ұқсас мерзімдік ұзақ мерзімді мемлекеттік қазынашылық міндеттемелердің мөлшерлемелерін қолданып есептейді және несиені әділ құнына дейін түзетуді таниды (кейінге қалдырылған сәйкес салықты шегергенде). Ұқсас мерзімдер болмаған жағдайда, Компания көбірек сәйкес келетін нарықтық мөлшерлемені Компания алған несие мерзіміне экстраполейді. Бастапқы танудан кейін несиелер амортизациялық құнмен тиімді пайыз мөлшерлемесі әдісі қолданылып есепке алынады.

Сатуға арналған активтер

2015 ж. желтоқсанда Қазақстан Республикасының Үкіметі 2016-2020 жж. арналған Жекешелендірудің кешенді жоспарын» бекітті және бұл жоспарды орындау мақсатында 2016 ж. ақпан айында Компания Басшылығы сатылатын еншілес ұйымдар, қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындар тізімін бекітті. ХҚЕС (IFRS) 5 «Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер және тоқтатылған қызмет» активті сату бойынша басшылықтың жоғары ықтималдылықпен шешімді қабылдауды талап етеді. Есепті күнгі жағдай бойынша, Компания басшылығы Жекешелендірудің кешенді жоспарын іске асыру мәртебесін қарады және 5 (IFRS) ХҚЕС өлшемдерге сай белгілі бір инвестицияларды сатуға арналған ретінде жіктеді (Түсіндірме жазба 11).

Бағалаулардағы белгісіздіктің негізгі көздері

Төменде есептің кезеңнің соңына болашаққа қатысты негізгі пайымдалау және бағалаудағы белгісіздіктің басқа негізгі көздері көрсетілген. Бұлардың келесі есепті жылы актив мен міндеттемелердің баланстық құнына елеулі әсер етуінің ықтималдылығы жоғары.

Материалдық активтердің құнсыздануы

Компания әрбір есептік күніне активтердің баланстық құнының құнсыздану индикаторларының бар болуына тексеру жүргізеді.

Активтің құнсыздануының индикаторларының болуын анықтау қайта құрылымдау процесіндегі өзгерістер, теміржол индустриясының өсуі, болжамдық ақша ағындары, болашақта қаржыландырудың қолжетімділігінің өзгеруі; технологиялық жағынан ескіруі, қызмет көрсетудің тоқтатылуы, орын ауыстыруға жұмсалатын ағымдағы шығындар мен құнсызданудың бар екендігін көрсететін жағдайлардың басқа да өзгерістері сияқты көптеген факторларға негізделеді.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

Егер мұндай индикаторлар бар болса, активтің өтелетін құны бағаланады және активтің баланстық құнымен салыстырылады. Құнсыздану баланстық құны активтің өтелетін құнынан артық болған жағдайда танылады. Өтелетін құн екі мәннің: өткізу шығынын шегергендегі активтің әділ құны мен пайдалану құнының ең үлкені ретінде белгіленеді. Пайдалану құнын бағалау кезінде есептік келешектегі ақша ағындары, басшылықтың пікірінше, ақшаның уақытша құнының ағымдық нарықтық бағасын және активтерге тән тәуекелдерді көрсететін олардың ағымдық құнына дейін дисконтталады, құн капиталдың безбелденген орташа құны негізінде (түзетілген WACC мөлшерлемесі) Өтелетін бағалау құнындағы өзгеріс құнсыздануға немесе оның болашақ кезеңдерде қалпына келуіне әкелуі мүмкін.

Құнсыздану индикаторлары бар болғандықтан Компания жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың құнсыздануына тестті 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жүргізді.

Компания құнсыздануға тестілеу үшін ақша қаражатын қозғалысқа келтіретін Топты бір бірлік ретінде қарастырады. Себебі ағымдағы операциялық моделінде ақша қаражаттарының әрбір сегменті жеткілікті тәуелсіз болып табылмайды. Теміржол инфрақұрылымы толық болып табылады және жүк және жолаушылар көлігі қызметіне бөлінбейді, сондықтан жүк және жолаушылар бағыты бойынша алынған ақша ағындарының инфрақұрылымына ешқандай объективті бөлінбейді. Жүктерді тасымалдау, сондай-ақ кросс-субсидиялауға жолаушылар тасымалының қажеттілігі тарифтерінің реттеу ерекшеліктерін ескере отырып, темір жол инфрақұрылымы тиісінше, тәуелсіз ақша ағындарын қозғалысқа келтірмейді, сол себепті құнсыздануға өткізілген тестте Топ ақша қаражатын қозғалысқа келтіретін, бір бірлік ретінде қарастырылады.

Ақша ағындарын бағалауға көптеген субъективті факторлар қосылған, соның ішінде, ең жақсы қол жетімді дәлелдемелерді қолданып операциялық және қаржылық факторлар.

Тестте қолданылған операциялық пайымдаулар тарихи деректер мен сұраныстың жоспарлы көлемі негізінде және де мемлекеттің Қазақстанда көлік-логистикалық саланы дамыту жоспарлары негізінде тасымалдаулардың ең ықтимал көлемін көрсетеді.

Қаржылық пайымдаулар тарифтің болжамды деңгейімен, өсуімен, берілетін жеңілдіктер және де теңгенің АҚШ долларына шаққандағы болжамды бағам өзгеруімен байланысты елеулі бағалаулардан тұрады. Есептеуде қолданылған негізгі ұзақ мерзімді жорамалдарға тарифтердің жыл сайынғы 4%-ға өсуі, АҚШ долларының айырбастау бағамы – бір долларға шаққанда 340 теңге және дисконттаудың салыққа дейінгі мөлшерлемесі 13.21% екендігі жатады. Осы жорамалдар шынайы жағдайларда көрсетілген.

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қолдану бағалығын есептеу нәтижесінде жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың құнсыздануы анықталған жоқ. Сонымен қатар, қолдану бағалығы келесі жорамалдарға сезімтал:

- дисконттау мөлшерлемесі;
- жүк транзиті көлемі;
- шетел валюталарына теңгенің айырбас бағамы, лның ішінде швейцариялық франк және және АҚШ долларына.

Мемлекеттегі экономиканың жалпы тенденциясымен, инфляция деңгейіне қатысты тарифтің жеткіліксіз индексациялануымен, теңгенің басқа шетел валюталарына қатысты құбылмалылығымен байланысты жүк тасымалындағы жоспарлы өсу темпінің жағымсыз өзгеруі, және де факторлардағы болашақтағы басқа да жағымсыз өзгерістер осы жағдайлар орын алған кезеңде құнсызданудан елеулі залалдарға алып келуі мүмкін.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың тозуы және материалдық емес активтердің амортизациясы

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың және материалдық емес активтердің тозуы активтердің пайдалы қызмет етуі мерзімі ішінде төте сызықты әдісі негізінде есептеледі. Компания өзінің активтерінің, соның ішінде жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың ірі объектілерінің пайдалы қызмет мерзімдерін белгілейді. Пайдалы қызмет етудің болжамды мерзімдерімен, тарату құнымен байланысты бағалаулар, сондай-ақ тозуды есептеу әдістері әрбір есептік күнге қайта қаралады және қажет болған жағдайда түзетіледі. Кез келген түзетулер есептік бағалаулардағы өзгеріс ретінде перспективті ескеріледі. Активтердің пайдалы қызмет етуі мерзімі мен тарату құнын бағалау күтіліп отырған пайдалануға, жөндеу және қолдау жөніндегі бағдарламаларға, қызмет көлеміне, технологияларды жетілдіруге және қызметтің өзге де шарттарына тәуелді болады. Осы өзгерістердің нәтижесінде тозу құны өткен жылдары көрсетілген сомалардан елеулі өзгеше болуы мүмкін.

Компания пайдаланатын бағаланған пайдалы қызмет көрсету мерзімі төменде көрсетілген:

Ғимараттарайдаланатын бағ	10-140
Теміржолдарының инфрақұрылымы	5-100
Машиналар мен жабдықтар	3-35
Көлік	4-40
Басқасы	2-50
Материалды емес активтер	1-10

Салық салу

Қазақстандық түрлі заңнамалық актілер мен нормалар әр уақытта түсінікті жазылмайды. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдары арасындағы пікірлердің алшақтауы мүмкін. Бұл ретте салық органдары қосымша салықтарды жете есептеген жағдайда, айыппұлдар мен өсімақылардың қолданыстағы мөлшерлері елеулі мөлшерде белгіленген: айыппұлдың мөлшері жете есептелген салықтың сомасының 50%-ын және өсімақының мөлшері уақытылы төленбеген салықтың 12.19%-ын құрайды. Нәтижесінде айыппұлдар мен өсімақылар жете есептелген салықтардың сомасынан асып кетуі мүмкін.

Жоғарыда көрсетілген белгісіздікке байланысты салықтардың, айыппұл санкциялары мен өсімақылардың әлеуетті сомасы бүгінгі уақыт бойынша шығындарға жатқызылған және 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептелген сомадан асып кетуі мүмкін. Бағалау мен нақты төленген сомалар арасындағы айырмашылықтар, егер мұндайлар туындайтын болса, келешектегі кезеңдерде Компанияның пайдасына елеулі әсер етуі мүмкін.

5. САЛЫСТЫРМАЛЫ АҚПАРАТҚА ӘСЕР ЕТЕТІН СЫНЫПТАЛУДЫҢ ӨЗГЕРІСІ

Ақпаратты сапалырақ ашып көрсету үшін және жеке қаржылық есептіліктің түсініктілігін арттыру үшін Компания жеке қаржылық жағдай жөніндегі есептің және ақша қаражатының қозғалысы жөніндегі есептің жеке баптарын қайта сыныптады. Сәйкесінше, 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және есептік күнге аяқталған жыл үшін салыстырмалы ақпарат қайта есептелді.

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания «ҚТЖ – Жүк тасымалы» АҚ алдында 23,107,316 мың теңге сомасында кредиторлық берешекке ие соманың 18,617,998 мың теңгесі алынған алдын ала төлем ретінде сыныпталды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
жеке қаржылық есептілігінің нысандарына түсіндірме жазба (жалғасы)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)**

Жеке қаржылық жағдай жөніндегі есепке әсері

	Түзетулерге дейін	Қайта сыныптаулар	Қайта есептелгені
2016 ж. 31 желтоқсанына			
Капитал мен міндеттеме			
III. Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Қысқа мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	86,108,317	18,617,998	104,726,315
Басқа да қысқа мерзімді міндеттемелер	26,459,222	(18,617,998)	7,841,224
Ағымдағы міндеттемелердің жиынтығы	185,629,427	-	185,629,427

Ақша қаражатының қозғалысы жөніндегі жеке есепке әсері

2016 ж.	Түзетулерге дейін	Қайта сыныптаулар	Қайта есептелгені
I. Операциялық қызметтен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Барлық түскен ақша қаражаты	515,609,261	(18,617,998)	496,991,263
соның ішінде			
сатып алушылар мен тапсырыс берушілерден алынған аванстар	21,917,723	(18,617,998)	3,299,725
2. Ақша қаражатының шығуы, барлығы	(426,474,326)	18,617,998	(407,856,328)
соның ішінде			
тауарлар мен қызметтер үшін жабдықтаушыларға төлендер	(215,468,487)	18,617,998	(196,850,489)
3. Операциялық қызметтен ақша қаражаттарының таза қозғалысы	89,134,935	-	89,134,935

6. АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ (Жеке бухгалтерлік баланстың 010 жол коды)

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Банктің ағымдық шотындағы ақша, теңгеде	20,551,181	6,652,166
Қысқа мерзімді банктік салымдар, теңгеде	4,265,393	14,776,789
Банктің ағымдық шотындағы ақша, АҚШ долларында	124,122	272,364
Банктің ағымдық шотындағы ақша, басқа валюталарда	63,534	2,822
Кассадағы қолма-қол ақша	1,323	2,980
Қысқа мерзімді банктік салымдар, басқа валюталарда	-	84,165
Жиынтығы	25,005,553	21,791,286

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ағымдағы шоттардағы ақша қаражатының орташа безбенделген пайыз мөлшерлемесі теңгеде 1.57%-ды құрады (2016 ж.: 9.36%).

Теңгеде және валютада салынатын қысқа мерзімді депозиттер Компанияның ақша қаражатына деген қажеттілігіне байланысты түрлі мерзімге, үш айға дейін салынады. 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қысқа мерзімді банктік салымдар бойынша орташа безбенделген пайыз мөлшерлемесі теңгеде 7.93%-ды құрады (2016 ж.: 10.5%-ды құрады), ресейлік рубльде болған жоқ (2016 ж.: 7.06%).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

7. БАСҚА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (Жеке баланстың 015 жол коды)

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Несиелік ұйымдардағы салымдар (қысқа мерзімді қаржылық инвестициялар)	13,274,965	7,565,683
Қысқа мерзімді несиелер және берілген ұзақ мерзімді несиелердің ағымдағы бөлігі (12 Түсіндірме жазба)	11,742,071	17,600,836
Жиынтығы	25,017,036	25,166,519

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа да қаржы активтері теңге мен АҚШ долларында көрсетілген және В+(В1)-ден В-(В3)-ке дейінгі рейтингтерден тұратын несиелік ұйымдарда көрсетілген қаражаттан тұрады. 2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша орташа алынған пайыз мөлшерлемесі теңгеде 11.5%-ды құрады (2016 ж.: ноль) және АҚШ долларында 3.5%-ды (2016 ж.: 4.5%).

8. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ САУДА ЖӘНЕ БАСҚА ДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (Жеке бухгалтерлік баланстың 016 жол коды)

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Байланысты тараптардың сауда дебиторлық берешегі	32,290,018	39,418,682
Сыртқы ұйымдардың сауда дебиторлық берешегі	6,798,682	6,832,513
Басқа да дебиторлық берешек	13,402,101	15,683,782
	52,490,801	61,934,977
Шегеру: күмәнді сауда дебиторлық берешек бойынша резерв	(11,758,737)	(11,786,768)
Шегеру: басқа да дебиторлық берешек бойынша резерв	(7,333,246)	(6,380,226)
Жиынтығы	33,398,818	43,767,983

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жеті үшінші тарапты дебиторларға Компанияның сауда дебиторлық берешегінің 50%-ы жатты (2016 ж. 31 желтоқсан: жеті дебиторға - 73%).

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша күмәнді сауда берешек бойынша резерв құрамына Компанияның еншілес ұйымы «Теміржолсу» АҚ-ның резерві 5,341,940 мың теңге көлемінде кірді.

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда дебиторлық берешек, негізінен, теңгеде берілген.

9. ҚОРЛАР (Жеке бухгалтерлік баланстың 018 жол коды)

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Жоғары жол қабатының материалдары	5,569,411	3,352,174
Шикізат пен материалдар	4,165,421	6,353,613
Отын	842,602	683,228
Қосалқы бөлшектер	247,445	336,902
Құрылыс материалдары	145,222	631,849
Басқалары	294,718	288,333
	11,264,819	11,646,099
Шегеру: өтімсіз және ескірген қорлар бойынша резерв	(33,685)	(45,570)
Жиынтығы	11,231,134	11,600,529

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
жеке қаржылық есептілігінің нысандарына түсіндірме жазба (жалғасы)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

10. БАСҚА ДА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР (Жеке бухгалтерлік баланстың 019 жол коды)

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Басқа да салықтар бойынша алдын-ала төлеу	19,482,458	14,548,919
Қайтарылатын ҚҚС	18,284,350	35,682,842
Берілген аванстар	1,355,976	996,730
Болашақ кезеңнің шығындары	784,070	2,496,852
Акционердің пайдасына тағайындалған актив (33 Түсіндірме жазба)	289,730	48,067,799
Басқалары	3,053	2,926
	40,199,637	101,796,068
Шегеру: күмәнді берешек бойынша резерв	(422,406)	(397,177)
Жиынтығы	39,777,231	101,398,891

11. САТУ ҮШІН АРНАЛҒАН АКТИВТЕР (НЕМЕСЕ ІСТЕН ШЫҚҚАН ТОПТАР) (Жеке бухгалтерлік баланстың 101 жол коды)

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Еншілес ұйымдарға инвестициялар, с.і.	3,230,533	3,230,533
«Транстелеком» АҚ акциялары	3,230,533	3,230,533
Біріккен кәсіпорындарға инвестициялар, с.і.	-	6,866,497
«Локомотив құрастыру зауыты» АҚ акциялары	-	6,866,497
Жиынтығы	3,230,533	10,097,030

Жекешелендірудің 2016-2020 жж. арналған кешенді жоспары Қазақстан Республикасының Үкіметімен 2015 ж. желтоқсанда бекітілді. Компания басшылығымен жеке инвесторларға сатуға арналған еншілес, қауымдасқан және бірлескен ұйымдардың тізімі бекітілді. 2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сыныпталу шарттарына сай келетін еншілес ұйымдар мен бірлескен ұйымдарға инвестициялар сату үшін арналған ұзақ мерзімді активтер ретінде сыныпталды.

2016 ж. ішінде «Транстелеком» АҚ-ның 49% акциялары үшінші жаққа сатылды. Компания еншілес ұйымның 51% акцияларын иелене отырып, бақылауды өз жағында қалдырды. Одан әрі жекешелендіру аясында (26% азайту 1 акция) 3,230,533 мың теңге көлемінде «Транстелеком» АҚ капиталындағы қатысу үлесі сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер ретінде жіктелген (12 Түсіндірме жазба). 2016 ж. 30 желтоқсанда сауда-саттықтың бірінші кезеңі аяқталды. 2017 ж. 10 ақпанда ашық екі кезеңді конкурстың нәтижелері шығарылды. Нәтиже бойынша сатып алушы анықталып, сату бағасы мақұлданды. Басшылық мәміле есептік күннен 12 ай ішінде аяқталады деп күтеді.

2017 ж. сәуірде Компания «Локомотив құрастыру зауыты» АҚ бірлескен ұйымының 50% акциясын үшінші тарапқа сату бойынша мәмілені аяқтады. Сатудың жалпы құны мен сатудан түскен табыс 15,716,250 мың теңге мен 8,463,049 мың теңгені құрады. 2017 ж. сәуірде сату сомасының 90%-ы 14,144,625 мың теңге көлемінде төленді. Келісім-шарттың шарттарына сәйкес төлемнің қалған 10%-ына екі жыл ішінде төленетін кейінге қалдырылған төлем қарастырылған. Компания төлемнің келтірілген құнын 15.1% нарықтық мөлшерлемені қолдану арқылы есептеп, төлемнің сомасы мен оның келтірілген құнының арасындағы айырмашылықты 386,704 мың теңге көлемінде бірлескен ұйымдарға инвестициялардың шығуынан пайда құрамында таныды. Сату нәтижесінде Компания «Локомотив құрастыру зауыты» АҚ бірлескен ұйымдар алдында бірлескен бақылауын жоғалтты.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
жеке қаржылық есептілігінің нысандарына түсіндірме жазба (жалғасы)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

12. БАСҚА ДА ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (Жеке бухгалтерлік баланстың 114 жол коды)

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Еншілес ұйымдарға берілген несиелердің ұзақ мерзімді бөлігі	644,324,145	643,728,243
Еншілес ұйымдарға инвестициялар	377,209,278	359,153,896
Қауымдасқан және бірлескен ұйымдарға инвестициялар	3,667,887	3,667,887
Жиынтығы	1,025,201,310	1,006,550,026

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Қысқа мерзімді несиелер:		
«КТЗ Express» АҚ	5,332,790	2,907,219
«ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ	-	6,686,333
«Вагон-сервис» АҚ («Жолаушылар тасымалы» АҚ-ның еншілес кәсіпорны)	-	1,855,169
«Ремонтная корпорация «Қамқор» ЖШС	-	803,662
Прочие	150,966	374,370
Ұзақ мерзімді несиелер:		
«Қазтеміртранс» АҚ	428,963,279	430,350,808
«КТЗ Express» АҚ	98,687,259	95,634,774
«ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ	84,301,650	84,677,688
«Жолаушылар тасымалы» АҚ	38,630,272	38,039,056
	656,066,216	661,329,079
Несиенің ағымдағы бөлігі (7 Түсіндірме жазба)	11,742,071	17,600,836
Несиенің ұзақ мерзімді бөлігі	644,324,145	643,728,243
Жиынтығы	656,066,216	661,329,079

Қаржылық көмек

2017 ж. ішінде Компания «КТЗ Express» АҚ мен «Қамқор» Жөндеу корпорациясы» ЖШС еншілес ұйымдарына 25,516,721 мың теңге көлемінде айналым қаражатын қаржыландыру мақсатында бір жылға дейінгі мерзіммен пайызсыз қайтарылатын қаржылық көмекті көрсетті. Компания әділ құнына дейінгі түзетуді 620,801 мың теңге сомасындағы кейінге қалдырылған салықты есептемегенде 3,104,004 мың теңге көлемінде таныды. Қаржылық көмектің әділ құнын есептеу мақсатында Компания 13.9 %-дан бастап 15.2 %-ға дейінгі тиімді пайыз мөлшерлемесін ұқсас шарттармен нарықтық мөлшерлемелерді қолдану арқылы қолданды.

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша барлық несиелер теңгеде берілген.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)**

Еншілес ұйымдарға инвестициялар

Аты	Негізгі қызметі	Орналас-қан мемле-кеті	Иелену үлесі		Баланстық құны	
			2017 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
«Жолаушылар тасымалы» АҚ	Жолаушыларды тасымалдау	Қазақстан Республикасы	100	100	110,854,279	110,854,279
АҚ «КТЖ-Жүк тасымалы»	Локомотив тартқыш қызметтерін көрсету мен жүк тасымалы	Қазақстан Республикасы	100	100	65,833,774	50,049,439
«Қазтеміртранс» АҚ	Жүк вагондарын пайдалану	Қазақстан Республикасы	100	100	61,175,767	61,725,775
«KTZ Express» АҚ	Мультимодалды тасымалдау	Қазақстан Республикасы	100	100	48,408,102	45,978,399
«Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ	Жүкті тиеу мен босату Жұмыстары, су кемелеріне қызмет көрсету	Қазақстан Республикасы	100	100	26,233,840	26,233,840
«Ремлокомотив» АҚ	Жылжымалы құрамды шығару	Қазақстан Республикасы	100	100	16,993,514	17,161,192
«Вокзал-сервис» АҚ	Вокзалдың қызметін қамтамасыз ету	Қазақстан Республикасы	100	100	14,153,746	14,153,746
«М.Тынышпаев атындағы Қазақ көлік және коммуникациялар академиясы» АҚ	Кадрларды оқыту, қайта оқыту және квалификациясын жоғарлату	Қазақстан Республикасы	100	100	11,221,726	11,221,726
«Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС	Машина салу өнімдерін дайындау	Қазақстан Республикасы	100	100	10,441,539	10,388,039
«Теміржолсу» АҚ	Коммуналдық қызметтер	Қазақстан Республикасы	100	100	8,173,093	8,173,093
«Транстелеком» АҚ	Байланыс қызметтері	Қазақстан Республикасы	51	51	3,106,283	3,106,283
«ҚТЖ Финанс» ЖШҚ	«ҚТЖ» ҰҚ» АҚ тобының компанияларының қызметі мен жобаларын қаржыландыру мақсатында облигациялардың эмиссиясын жүзеге асыру	Ресей Федера-циясы	62.16	-	435,030	-
«Әскерилендірілген теміржол күзеті» АҚ	Күзет қызметтері	Қазақстан Республикасы	100	100	176,944	106,444
«Порт-Курык» ЖШС	Су кемелеріне қызмет көрсету	Қазақстан Республикасы	100	100	1,641	1,641
Жиынтығы:					377,209,278	359,153,896

2016 ж. ішінде «Транстелеком» АҚ-ның 49% акциялары үшінші жаққа сатылды. Компания еншілес ұйымның 51% акцияларын иелене отырып, бақылауды өз жағында қалдырды. Одан әрі жекешелендіру аясында (26% азайту 1 акция) 3,230,533 мың теңге көлемінде «Транстелеком» АҚ капиталындағы қатысу үлесі сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер ретінде жіктелген (11 Түсіндірме жазба).

2016 ж. тамызда Компания «Алматы вагон жөндеу зауыты» АҚ-ның 100% акциясын 2015 ж. 12 қарашада жасасқан сауда-саттық келісім-шартына сәйкес үшінші жаққа сатты. Сатудың жалпы сомасы 4,700,000 мың теңгені құрады. Келісім-шартқа сәйкес, есеп-айырысу төрт бірдей төлемдермен шарт жасасқан күннен бастап бір жыл ішінде жүргізіледі. Иемдені құқығы бірінші төлемнен кейін ауыстырылады. 2016 ж. тамызда Компания 1,175,000 теңге көлемінде алдын-ала төлемді алып, «Алматы вагон жөндеу зауыты» АҚ-ның акцияларына иелену құқығын жоғалтты.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

2016 ж. ішінде Компания «Жолаушылар тасымалы» АҚ еншілес ұйымына нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлеменен несиелер берді және оны әділ құнына дейінгі түзетуді 797,393 мың теңге сомасындағы кейінге қалдырылған салықты есептегенде 3,986,964 мың теңге көлемінде тани отырып, инвестициялар құрамында таныды.

2016 ж. ішінде «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ және «КТЗ Express» АҚ еншілес ұйымдарын қайта құрылымдау оларға «Локомотив сервис орталығы» АҚ және «Қазтранссервис» АҚ еншілес ұйымдарын қосу жолымен жүргізілді.

Компания инвестициялардың құнсыздану индикаторларын біле отырып, инвестициялардың құнының төмендеуіне тест жүргізген жоқ.

Қауымдасқан және бірлескен ұйымдарға инвестициялар

Қауымдасқан және бірлескен ұйымдардың атауы	Негізгі қызметі	2017 ж. 31 желтоқсан		2016 ж. 31 желтоқсан	
		Құны	Иелік үлесі, %	Құны	Иелік үлесі, %
«Досжан теміржолы» АҚ	Шар-Өскемен ст. жаңа теміржол желісін құрастыру мен пайдалану	5,458,000	46.02	5,458,000	46.02
Logistic System Management B.V.	Көлік-экспедициялық қызметтер, жылжымалы құрамды оперирлеу терминалдық қызмет көрсету	3,667,887	50.00	3,667,887	50.00
		9,125,887		9,125,887	
	Инвестициялардың құнсыздану резерві	(5,458,000)		(5,458,000)	
Жиынтығы		3,667,887		3,667,887	

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

13. ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МҮЛІК, ҮЙЛЕР МЕН ЖАБДЫҚТАР (Жеке бухгалтерлік баланстың 118 жол коды)

	Теміржолда- рының инфрақұры- лымы	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар мен жабдықтар	Көлік	Жер	Басқалар	Жиынтығы
2016 ж. 1 қаңтарына баланстық күн	926,196,009	51,988,932	145,782,759	26,935,367	1,046,016	8,534,368	1,160,483,451
Сатып алу	69,787	177,187	37,385	9,347	4,161	22,241	320,108
Шығу	(814,518)	(2,750,866)	(2,926,293)	(323,559)	(127)	(576,205)	(7,391,568)
Тозу бойынша шығын	(23,801,178)	(8,405,689)	(21,008,441)	(2,963,627)	-	(1,260,214)	(57,439,149)
Шығу бойынша тозу	445,260	257,309	2,204,183	315,576	-	498,710	3,721,038
(Құнсыздану)/құнсыздануды қалпына келтіру	(30,688)	279,059	(10,160)	16,890	-	(76,337)	178,764
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтың ұзақ мерзімді активтеріне аудару, Мемлекетке аударылғанды қосқанда	(9,277)	2,382,711	(57,449)	-	(50)	-	2,315,935
Басқа да қозғалыстар, аударулар мен қайта топтаулар	85,642,017	10,987,549	81,929,761	1,572,475	-	480,213	180,612,015
2016 ж. 31 желтоқсанына баланстық күн	987,697,412	54,916,192	205,951,745	25,562,469	1,050,000	7,622,776	1,282,800,594
Бастапқы құны	1,155,370,063	82,073,785	311,875,079	51,575,243	1,050,000	14,442,663	1,616,386,833
Жинақталған тозу мен құнсыздану	(167,672,651)	(27,157,593)	(105,923,334)	(26,012,774)	-	(6,819,887)	(333,586,239)
2017 ж. 1 қаңтарына баланстық күн	987,697,412	54,916,192	205,951,745	25,562,469	1,050,000	7,622,776	1,282,800,594
Сатып алу	2,316,150	15,474	152,876	-	8,697	3,704	2,496,901
Шығу	(103,417)	(127,674)	(573,280)	(93,739)	(26,370)	(286,087)	(1,210,567)
Тозу бойынша шығын	(24,710,903)	(4,778,304)	(20,721,553)	(2,956,614)	-	(1,288,551)	(54,455,925)
Шығу бойынша тозу	90,901	119,504	570,768	93,538	-	285,625	1,160,336
(Құнсыздану)/құнсыздануды қалпына келтіру	(30,701)	19,304	14,024	64,753	-	(2,059)	65,321
Еңгілес ұйымдардың жарнасына салымдар	-	(678,416)	(79,808)	(24,786)	(77,193)	(8,226)	(868,429)
Басқа да қозғалыстар, аударулар мен қайта топтаулар	55,079,504	174,775,587	37,166,881	1,781,336	-	2,018,767	270,822,075
2017 ж. 31 желтоқсанына баланстық күн	1,020,338,946	224,261,667	222,481,653	24,426,957	955,134	8,345,949	1,500,810,306
Бастапқы құны	1,211,649,801	255,411,331	348,730,832	53,135,744	955,134	16,058,008	1,885,940,850
Жинақталған тозу мен құнсыздану	(191,310,855)	(31,149,664)	(126,249,179)	(28,708,787)	-	(7,712,059)	(385,130,544)

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

2017 ж. Компания Акционерден жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды 2,322,567 мың теңге сомасына алып (2016 ж.: 143,584 мың теңгеге), оларды капиталдағы өзгерістер жөніндегі жеке есепте жарғылық капиталға салған жарна және басқа да жарналар ретінде көрсетті (23 Түсіндірме жазба).

2017 ж. ішінде 320,768,072 мың теңге көлемінде объектілердің құрылысы аяқталды, соның ішінде 163,012,749 мың теңге сомасында вокзал кешенінің жартылай іске қосылуы (Астана станциясы) (14 Түсіндірме жазба).

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның белгілі несиелер бойынша кепілдікті қамтамасыз ететін жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтары болған жоқ.

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның толық амортизацияланған жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарының бастапқы құны, тиісінше, 225,439,307 мың теңгені және 210,784,478 мың теңгені құрады.

14. БАСҚА ДА ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР (Жеке бухгалтерлік баланстың 123 жол коды)

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Аяқталмаған құрылыс	164,080,050	250,863,436
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар үшін төленген аванстар	27,020,494	43,716,667
Тұрғын үй қоры	65,466	415,979
Болашақ кезең шығындары	5,978	166,622
Қайтаруға жататын ҚҚС	-	8,070,058
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	5,958,046	5,133,358
	197,130,034	308,366,120
Шегеру: қайтарылмайтын ҚҚС бойынша резерв	-	-
Шегеру: аяқталмаған құрылыс бойынша резерв	(8,651,148)	(7,863,768)
Шегеру: жеткізушіге аванстар бойынша резерв	(1,201,920)	(1,790,240)
Жиынтығы	187,276,966	298,712,112

Аяқталмаған құрылыс

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аяқталмаған құрылыс, негізінен, 70,829,526 мың теңге сомасына (2016 ж.: 66,293,483 мың теңге сомасына) «Жезқазған - Бейнеу» және «Арқалық - Шұбаркөл» және «Алматы-Шу» теміржол желілерін салу жобасы бойынша шығындардан, 35,293,745 мың теңге сомасына (2016 ж.: 18,025,640 мың теңге сомасына) Құрық портында сал кешенін салу бойынша шығындардан және 31,286,106 мың теңге сомасына (2016 ж.: 125,070,257 мың теңге) Астана ст. теміржол торабын дамыту бойынша шығындардан, соның ішінде вокзал кешенін салу шығындарынан, тұрады.

2017 ж. ішінде 320,768,072 мың теңге көлемінде объектілердің құрылысы аяқталды, соның ішінде 163,012,749 мың теңге сомасында вокзал кешенінің жартылай іске қосылуы (Астана станциясы) (13 Түсіндірме жазба).

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін алынған несиелер бойынша капиталға айналатын шығындар сомасы 2,342,001 мың теңге және 2,281,367 мың теңгені құрады. 2017 және 2016 жж. капиталға айналдыру мөлшерлемесі 2017 және 2016 жж., сәйкесінше, 5.58%-дан 8.63%-ға дейін аралықты құрайды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)**

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар үшін төленген аванстар

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар үшін төленген аванстар негізінен «Жезқазған - Бейнеу» және «Арқалық -Шұбаркөл» теміржол желілерін салуға 902,528 мың теңге көлемінде берілген аванстардан (2016 ж. 31 желтоқсан: 2,401,224 мың теңге) және Астана қ. вокзал кешенін салуға 412,187 мың теңге көлемінде (2016 ж. 31 желтоқсан: 20,278,582 мың теңге), Құрық портындағы паромдық кешенін салуға және әмбебап жүк-жолаушылар паромдарын пайдалануға 22,276,150 мың теңге көлемінде (2016 ж. 31 желтоқсан: 9,020,197 мың теңге) аванстардан тұрады.

15. НЕСИЕЛЕР (Жеке бухгалтерлік баланстың 210 және 310 жол кодтары)

	31 желтоқсан 2017 г.		31 желтоқсан 2016 г.	
	Сомасы	Орташа безбенделген тиімді пайыз мөлшерлемесі (%)	Сомасы	Орташа безбенделген тиімді пайыз мөлшерлемесі (%)
Пайыздық мөлшерлемесі тұрақты несиелер				
- теңгеде	107,284,068		108,417,774	
- АҚШ долларында	101,304,849	7.02	83,875,236	6.52
- басқа валютада	2,548,016	2.55	20,122,661	5.06
- басқа валютада	3,431,203	4.00	4,419,877	3.49
Пайыздық мөлшерлемесі құбылмалы несиелер				
- теңгеде	33,828,776		34,117,022	
- АҚШ долларында	30,213,889	11.96	-	-
- АҚШ долларында	3,614,887	5.64	34,117,022	5.66
Жиынтығы	141,112,844		142,534,796	
Несилердің ағымдағы бөлігі	30,272,972		10,607,728	
Несилердің ұзақ мерзімді бөлігі	110,839,872		131,927,068	
Жиынтығы	141,112,844		142,534,796	

Несилер былайша өтеуге жатады:

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
1 жыл ішінде	30,272,972	10,607,728
1 жылдан 2 жылға дейін	4,157,115	8,714,847
2 жылдан 3 жылға дейін	4,055,640	8,609,408
3 жылдан 4 жылға дейін	2,805,106	8,507,932
4 жылдан 5 жылға дейін	2,083,092	5,213,065
5 жылдан астам	97,738,919	100,881,816
Жиынтығы	141,112,844	142,534,796

Мерзімінен бұрын өтеу

2017 ж. 26 қазанда Компания «Қазақстан Халық Банкі» АҚ алдындағы 2016 ж. 26 сәуірінде бекітілген несиелік шартқа сәйкес берілген ұзақ мерзімді несиені мерзімінен бұрын 50,000,000 АҚШ доллары көлемінде (16,647,000 мың теңге) өтеді. Осы несиенің мерзімінен бұрын өтелуі қосымша қаржылық шығындарға әкелген жоқ.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
жеке қаржылық есептілігінің нысандарына түсіндірме жазба (жалғасы)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

Алынған несиелер

2017 жыл ішінде Компания мынандай несиелерді алды:

Еуропалық қайта құру және даму банкі («ЕҚДБ»)

2017 ж. ақпанда Компания «Қазтеміртранс» АҚ еншілес ұйымымен бірлесіп, 2016 ж. 22 желтоқсанда ЕҚДБ-мен жасасқан 180,913,719 АҚШ доллары көлеміндегі несиені қайтақұрылымдау Келісімі негізінде, валюталық қарыздың 170,000,000 АҚШ доллары көлеміндегі бөлігін теңгеге айырбастады. Несие шарттарының айтарлықтай өзгеруіне байланысты Компания несиесі валютасының өзгеруі операциясын қолда бар қаржылық міндеттеменің тоқтап, жаңа қаржылық міндеттеменің танылуы негізінде есептілікте көрсетті. Нәтижесінде, жаңа қаржылық міндеттеме айырбастау күніне 28,365,765 мың теңгені және 5,630,384 АҚШ долларын құрады. Сыйақы АҚШ долларындағы транш үшін + 4.35% LIBOR жылдық пайыздық қойылыммен және теңгедегі транш үшін all-in cost² + 4.35% пайыздық қойылыммен жартыжылдық үлестермен өтеледі.

«Қазақстан Халық Банкі» АҚ

2017 ж. 7 наурыз бен 5 мамырда «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-мен 2015 ж. 26 ақпанда жасасқан кредиттік келісім шегінде қосымша кредиттік келісім жасалды. Қосымша келісім-шартқа сәйкес «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ еншілес ұйымы қосалқы қарыз алушы болып табылады, несиелік делінің сомасы 40,000,000 мың теңгеге дейін ұлғайды және несиенің мақсаты өзгертілді: инвестициялық мақсаттар мен айналым қаражатын ұлғайту. 2017 ж. Компания 13% сыйақы мөлшерлемесімен 31,000,000 мың теңге көлемінде өтелу мерзімі бір жылға дейінгі несиені игерді. 2017 ж. 15 қарашада жасасқан қосымша келісім-шартпен несенің өтелі мерзімі 2018 ж. дейін ұзартылып, сыйақы мөлшерлемесі 13%-дан 12%-ға өзгертілді. Компания алынған несиенің бір бөлігін мерзімінен бұрын 13,500,000 мың теңге көлемінде өтеді.

Несиелердің әділ құны 34 Түсіндірме жазбада көрсетілген.

Кредиттік шарттар мен оларды бұзу

ЕҚДБ жасасқан несиелік келісім белгілі бір қаржы коэффициенттерін (ковенанттарын), EBITDA-ға борыштың қатынасы, капиталдың қарызға қатынасы мен пайыздарды жабу коэффициенті сияқты талаптардың сақталуын көздейді.

Кредиторлар алдында міндеттемелердің орындалмауын болдырмау үшін 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ қаржылық коэффициенттердің (ковенанттар) өзгеруін мақұлдады. 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ осы қайта қаралған талаптарға сай келді.

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания ЕҚДБ-мен жасасқан несиелік келісімдер талаптарына сәйкес келді.

² «All-in cost» ЕҚДБ өз қалауы бойынша анықтаған кез келген көзден ЕҚДБ-ға (жылдық мөлшерлемесі ретінде көрсетілген) қаражат жинаудың жалпы құнын білдіреді және ЕҚДБ-ға тиісті сомалар үшін ЕҚДБ-ға қол жетімді барлық комиссияларды, сыйақыларды, алымдарды, баждарды, басқа ЕҚДБ-мен анықталған құн бойынша бағамдағы немесе басқа бағам бойынша анықталатын басқа валютада болған шығындарды қамтиды

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

Қаржылық қызметтен ақша ағымдары мен қаржылық міндеттемелердің өзгеруін салыстыру

	Несилер (15 Түсіндірме жазба)	Басқа да қаржылық міндеттемелер (16 Түсіндірме жазба)	Несилер мен шығарылған қарыздық бағалы қағаздар
2017 ж. 1 қаңтарына	142,534,796	771,341,089	913,875,885
Қарыжық қызметтен ақша ағымдарымен байланысты өзгерістер			
Несие бойынша негізгі қарызды өтеу	(43,749,573)	(263,684,687)	(307,434,260)
Алынған несиелер бойынша келіп түсулер	41,342,929	285,142,157	326,485,086
Қарыжық қызметтен ақша ағымдарымен байланысты барлық өзгерістер	(2,406,644)	21,457,470	19,050,826
Басқа да өзгерістер			
Шетел валютасы бағам айырмашылығының өзгеруінің әсері	(1,734,051)	(1,994,330)	(3,728,381)
Ақша ағымдарын хеджирлеу	-	3,553,950	3,553,950
Несие бойынша пайыз шығындары	8,922,378	49,425,546	58,347,924
Төленген пайыздар	(9,891,491)	(40,639,088)	(50,530,579)
Дисконт амортизациясы	1,634,745	4,069,009	5,703,754
Басқа да өзгерістер	2,053,111	-	2,053,111
Міндеттемелермен байланысты басқа да өзгерістер	984,692	14,415,087	15,399,779
2017 ж. 31 желтоқсанына	141,112,844	807,213,646	948,326,490

16. БАСҚА ДА ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ (Жеке бухгалтерлік баланстың 212 және 312 жол кодтары)

	Өтеу күні	Биржалар	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Бағасы бойынша орналастырылған еврооблигациялар				
АҚШ долларындағы 6.95%-дық Еурооблигациялар (105.521%)	10 шілде 2042 ж.	LSE/KASE	395,123,162	383,857,203
АҚШ долларындағы 4.85%-дық Еурооблигациялар (100.393%)	17 қараша 2027 ж.	ISE/KASE	234,345,725	236,673,280
Швейцар франкіндегі 3.638%-дық Еурооблигациялар (100%)	20 маусым 2022 ж.	SIX Swiss Exchange	64,174,429	61,813,397
Инфляция мөлшерлемесі +2.52% (10.42%) облигациялар (100%) в тенге	25 сәуір 2026 ж.	KASE	53,545,694	55,757,500
Швейцар франкіндегі 2.59%-дық Еврооблигациялар (100%)	20 маусым 2019 ж.	SIX Swiss Exchange	34,512,830	33,239,709
Теңгедегі 11%-дық Облигациялар (100%)	23 шілде 2027 ж.	KASE	25,511,806	-
			807,213,646	771,341,089
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың ағымдағы бөлігі			19,337,709	10,270,037
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың ұзақ мерзімді бөлігі			787,875,937	761,071,052
Жиынтығы			807,213,646	771,341,089

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

	31 желтоқсан 2017 г.		31 желтоқсан 2016 г.	
	Сомасы	Орташа безбенделген тиімді пайыз мөлшерлемесі (%)	Сомасы	Орташа безбенделген тиімді пайыз мөлшерлемесі (%)
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	753,667,952		715,583,589	
теңгеде	25,511,806	11.00	-	-
АҚШ долларында	629,468,887	6.86	620,530,483	6.74
Швейцар франкінде	98,687,259	3.35	95,053,106	3.35
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	53,545,694		55,757,500	
теңгеде	53,545,694	10.42	55,757,500	16.92
Жиынтығы	807,213,646		771,341,089	
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың ағымдағы бөлігі	19,337,709		10,270,037	
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың ұзақ мерзімді бөлігі	787,875,937		761,071,052	
Жиынтығы	807,213,646		771,341,089	

2017 ж. 24 қазанда Компания несиелерді қайта қаржыландыру мақсатында Қазақстан қор биржасында (KASE) 25,000,000 мың теңге көлемінде 11%-дық жылдық купон мөлшерлемесімен облигациялардың шығарылуы мен орналастырылуын жүзеге асырды. Купонның өтелуі- жылына екі рет.

2017 ж. 17 қарашада Компания Ирландия қор биржасы (ISE) мен KASE-де 780,000,000 АҚШ доллары көлемінде 4.85% -дық жылдық сыйақы мөлшерлемесімен, 2027 ж. өтелу мерзімімен облигациялардың шығарылуын жүзеге асырды. Облигациялар 2014 ж. 700,000,000 АҚШ доллары көлемінде 6.375% -дық жылдық сыйақы мөлшерлемесімен 2020 ж. өтелу мерзімімен шығарылған облигацияларды қайта қаржыландыру үшін шығарылды. Купонның өтелуі- жылына екі рет. Еурооблигациялар «Қазтеміртранс» АҚ мен «КТЖ-Жүк тасымалы» АҚ еншілес ұйымдарымен кепілдендірілген. Басынан келе жатқан облигация ұстаушылармен жасалған айырбас көлеміндегі шығарылған облигациялардың 84.17% көлемінде операция несиенің модификациясы ретінде есепке алынды, ал қалған 15.83% қолда бар қаржылық міндеттеменің өтелуі мен жаңа міндеттеменің есепке алынуы ретінде танылды.

Қарыздық бағалы қағаздардың әділ құны 34 Түсіндірме жазбада көрсетілген.

Кредиттік шарттар мен оларды бұзу

Еурооблигациялармен байланысты талаптар бизнесті өзгертумен және мүлікті иеліктен алумен; басқа да заңды тұлғалармен қосылу және қауымдасумен байланысты шектеулерден тұрады. Еурооблигацияларды шығару шарттарында белгіленген дефолт оқиғасы болған жағдайда инвесторлар Еурооблигациялар бойынша берешекті өтеуді талап етуге құқылы.

17. САУДА КРЕДИТОРЛЫҚ ЖӘНЕ БАСҚА ДА КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (Жеке бухгалтерлік баланстың 213 жол коды)

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Сауда кредиторлық берешек	51,893,162	80,012,950
Дивидендтер бойынша берешек (23 Түсіндірме жазба)	16,424,670	16,424,670
Жалақы бойынша берешек	6,230,178	6,405,509
Басқа да кредиторлық берешек	7,026,261	1,883,186
Жиынтығы	81,574,271	104,726,315

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда кредиторлық берешек мына валюталарда берілген:

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Теңге	51,203,514	79,769,742
АҚШ доллары	602,795	34,340
Швейцар франкі	48,406	45,445
Басқа валютада	38,447	163,423
Жиынтығы	51,893,162	80,012,950

Басқа да кредиторлық берешек негізінен теңгеде көрсетілген. 2017 ж. сатып алу бойынша айналымның орташа мерзімі 71 күнді құрайды (2016 ж.: 52 күнді құрады).

18. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫЛАР (Жеке бухгалтерлік баланстың 216 жол коды)

	2016ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Пайдаланылмаған демалыс бойынша резерв	3,865,869	3,606,785
Төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	395,416	413,535
Жиынтығы	4,261,285	4,020,320

Еңбек қызметі аяқталуына байланысты төленетін сыйақылар жоспары мен қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар

Қызметкерлерге еңбек қызметі аяқталғаннан кейін төленетін және басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар Топ пен оның еңбек ұжымы арасында жасалған 2015-2017 жж. арналған Ұжымдық шартқа сәйкес төленеді. Осы шартқа сәйкес Топ келесідей негізгі төлемдер мен жеңілдіктерді қорланбайтын жоспар шегінде жүзеге асырады:

- зейнетке шығу кезіндегі бір жолғы жәрдем;
- зейнеткерлерге жыл сайынғы материалдық көмек;
- тегін теміржол билеттерін беру;
- зейнеткерлердің ритуалдық қызметтерін төлеуге материалдық көмек;
- қызметкерлер мен зейнеткерлердің мерейтойлары;
- тістерді протездеуге материалдық көмек;
- басқа да жеңілдіктер.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)**

Төменде 31 желтоқсанда аяқталған жылдарға міндеттемелер мәндерінің ағымдағы қозғалысы келесі түрде көрсетілген:

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Жылдың басындағы жалпы міндеттеме сомасы	5,486,774	14,612,314
Қызметтердің ағымдық құны	202,463	245,453
Өткен қызметтердің құны	-	(8,244,148)
Сыйақының құны	526,730	464,288
Актуарлық қайта бағалау, басқа да жиынтық табыста танылған	(57,815)	(950,771)
Жыл ішінде жасалған төлемдер	(763,797)	(584,779)
Жыл іші пайда мен залалда танылған актуарлық (пайда)/залал	20,150	(55,583)
Жыл соңындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	5,414,505	5,486,774
Соның ішінде, төлем мерзімі жыл ішіндегі міндеттемелер	395,416	413,535
Төлем мерзімі бір жылдан кейінгі міндеттемелер (22 Түсіндірме жазба)	5,019,089	5,073,239
Жыл соңындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	5,414,505	5,486,774

Төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары мен қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар бойынша пайда мен залалда 2017 мен 2016 жж. ішінде танылған міндеттемелердің сомасы келесі түрде көрсетілген:

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Сатудың өзіндік құны (25 Түсіндірме жазба)	614,506	(6,424,747)
Әкімшілік шығындар (26 Түсіндірме жазба)	134,837	(1,165,243)
Жыл іші пайда мен залалда танылғанның жиынтығы	749,343	(7,589,990)

Компания міндеттемелерін есептеу Компанияның қызметкерлерінің және зейнеткерлерінің саны, жасы, жынысы мен өтіл жылдары мен қызметкерлер санының өзгеруі бойынша нақты деректер, сонымен бірге өлім деңгейі бойынша жарияланып отыратын статистика деректерінің негізінде дайындалған.

Қаржылық жағдай туралы жеке есепті жасау күніндегі өзге негізгі жорамалдар төменде келтірілген:

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Дисконт мөлшерлемесі	9%	9,60%
Болашақта материалдық көмектің күтілетін жылдық өсуі	4% (орташа)	4.5% (орташа)
Болашақта ең төмен еңбекақының күтілетін жылдық өсуі	4.3% (орташа)	4.5% (орташа)
Болашақта теміржол билеттері құнының күтілетін жылдық өсуі	6.6% (орташа)	7.0% (орташа)

Актуарий жүргізген сезімталдық талдауына сай қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелердің максималды жоғарлауы 9.2%-ды құрайды. Бұл жағдай инфляция деңгейі 1%-ға жоғарласа орын алады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)**

19. РЕЗЕРВТЕР (Жеке бухгалтерлік баланстың 214 және 314 жол коды)

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Акционердің пайдасына өзгертілмейтін міндеттеме (33 Түсіндірме жазба)	289,730	48,067,799
Соның ішінде: қысқа мерзімді резервтер	289,730	48,067,799
ұзақ мерзімді резервтер	-	

Есеп саясатының негізгі қағидаларында сипатталғандай, ақша қаражатын немесе ақшалай емес активтерді Компания Акционерге/соңғы Акционерге беруге міндетті болғанда және осындай міндеттеменің сомасы нақты бағаланатын кезде, бөлулер капитал және сәйкес өзгертілмейтін міндеттеме құрамында танылады. Компания осы міндеттемелердің құнын сәйкес құрылыс пен жабдықтау келісімшарттарының құнына тең есептейді.

Акционердің пайдасына тағайындалған актив ретінде есепке алынған Мұз сарайы 2017 ж. мамырында Соңғы Акционердің шешімімен Астана қ. әкімдігіне өтеусіз берілді. Нәтижесінде, 5,733,368 мың теңге көлемінде ҚҚС есептелді. Бұл ҚҚС Акционерге тарату ретінде бөлінбеген пайда құрамында көрсетілді (33 Түсіндірме жазба).

20. БАСҚА ДА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (Жеке бухгалтерлік баланстың 217 жол коды)

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Алынған аванстар	7,071,922	3,299,725
Міндетті зейнетақы жарналары мен әлеуметтік сақтандыруға аударымдар	2,057,261	2,028,410
Заңдық талаптар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	428,687	-
Болашақ кезең табыстары	141,516	192,771
Басқа да салықтық міндеттемелер	3,525,586	2,320,318
Жиынтығы	13,224,972	7,841,224

21. КЕЙІНГЕ ҚАЛДЫРЫЛҒАН САЛЫҚТЫҚ МІНДЕТТЕМЕ (Жеке бухгалтерлік баланстың 315 жол коды)

Сәйкес қаржылық есептілікті дайындаудың есептік күніне күші бар салық ставкаларының, ресми бекітілген мөлшерлемелерін қолдану арқылы есептелген кейінге қалдырылған салық сомасы, активтердің салықтық базасына және міндеттемелеріне және сомалары уақыттық айырмашылықтарына, жеке қаржылық нысандарының есебінде көрсетілген, 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мыналарды қамтыды:

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Кейінге қалдырылған салық активтері:		
Көшірілген салық залалдары	51,771,157	42,244,488
Әділ құнына дейін берілген несиелерді түзету	7,660,928	8,187,182
Басқалары	5,548,292	5,402,751
	64,980,377	55,834,421
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері:		
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар және басқа да ұзақ мерзімді активтер	(213,515,879)	(209,002,695)
Несиеі әділ құнына дейін түзету	(43,910,087)	(44,424,567)
Болашақ кезең шығындары	(41,626)	(512,300)
	(257,467,592)	(253,939,562)
Кейінге қалдырылған таза салық міндеттемелерінің жиынтығы	(192,487,215)	(198,105,141)

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)**

Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер бойынша 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қозғалыс келесі түрде көрсетілген:

	2017 ж.	2016 ж.
Жыл басындағы кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша таза міндеттемелер	(198,105,141)	(198,696,248)
Еншілес ұйымдарға инвестицияларда көрсетілген	441,379	1,114,119
Пайда және залалда көрсетілген (30 Түсіндірме жазба)	5,176,547	(4,820,621)
Капитал өзгерістері жөніндегі жеке есепте көрсетілген	-	4,297,609
Жыл соңындағы кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша таза міндеттемелер	(192,487,215)	(198,105,141)

22. БАСҚА ДА ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (Жеке бухгалтерлік баланстың 316 жол коды)

Басқа да ұзақ мерзімді міндеттемелер негізінен қызметкерлерге сыйақылар бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелерді қамтиды (18 Түсіндірме жазба).

23. ЖАРҒЫЛЫҚ (АКЦИОНЕРЛІК) КАПИТАЛ (Жеке бухгалтерлік баланстың 410 жол коды), РЕЗЕРВТЕР (Жеке бухгалтерлік баланстың 413 жол коды) ЖӘНЕ БӨЛІНБЕГЕН ПАЙДА (Жеке бухгалтерлік баланстың 414 жол коды)

Жарғылық (акционерлік) капиталда көрсетілген меншік иелерінің жарнасы (Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есептің 311 және 711 жол кодтары)

	Шығаруға рұқсат етілген шығарылған акциялардың саны	Шығарылған және төленген акциялардың саны	Жарғылық капитал, мың теңге
2016 ж. 1 қаңтардағы жағдай бойынша	502,040,458	494,698,044	865,393,896
Шығарылған және орналастырылған жаңа акциялар	-	1,365,676	128,066,584
2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	502,040,458	496,063,720	993,460,480
2017 ж. 1 қаңтардағы жағдай бойынша	502,040,458	496,063,720	993,460,480
Шығарылған және орналастырылған жаңа акциялар	-	93,852	69,174,567
2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	502,040,458	496,157,572	1,062,635,047

Компанияның жарғылық капиталы ақшалай қаражатқа, акция үлесі немесе жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар объектілеріне айырбастап, акцияларды шығару арқылы қалыптастырылған. Акционер дивидендтер алуға құқылы, Компанияны таратқан кезде Компания мүлігінің бір бөлігіне құқылы және Компанияның акцияларына айырбасталған Компанияның акцияларын немесе басқа да бағалы қағаздарын сатып алу артықшылығына құқылы.

Акцияларды шығару

2017 ж. ішінде жарғылық капиталға жарналар келесі түрде көрсетілген:

- төлем ретінде 66,852,000 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 66,852 акцияны шығару. Осы жарна «Құрық портында сал кешенін салу және әмбебап жүк және жолаушылар салдарын пайдалану» жобасын қардыландыру үшін алынған; және.
- төлем ретінде 2,322,567 мың теңге көлемінде мүлік (Қарабатан теміржол станциясы (теміржол жолдары мен қосалқы объектілерді дамыту) және екі жер учаскісіне жерді пайдалану құқығы алынған 27,000 акцияны шығару.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

2016 ж. ішінде жарғылық капиталға жарналар келесі түрде көрсетілген:

- а) төлем ретінде 46,400,000 мың теңге көлемінде ақша қаражаты алынған 464,000 акцияны шығару. Осы жарналар «Жезқазған-Бейнеу» және «Алматы 1 - Шу учаскісінде екінші теміржол қатынас жолын салу» және «Құрық портында сал кешенін салу және әмбебеп жүкжоллаушылар салдарын пайдалану» жобасына алынған;
- б) төлем ретінде 74,183,000 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 741,830 акцияны шығару. Осы жарналар «Астана темір жол торабын дамыту және вокзалдық кешенін салу» және «Жезқазған-Бейнеу» жол торабын салу» жобаларына алынған;
- в) төлем ретінде 7,340,000 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 73,400 акцияны шығару. Осы жарналар «Құрық портында сал кешенін салу және әмбебеп жүкжоллаушылар салдарын пайдалану» жобасына алынған;
- г) төлем ретінде 57,780 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 642 акцияны шығару. Осы жарналар Тараз қаласында Ақпарат және талдау ғылыми-техникалық кітапхана орталығын орналастыру үшін ғимарат алу үшін алынған;
- д) төлем ретінде 85,804 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 85,804 акцияны шығару. Осы жарналар арқасында 7 теміржол вокзал ғимараты мен 4 жолаушылар платформасы алынған;

Дивидендтерді төлеу (Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есептің 315 және 715 жол кодтары)

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Акционерге дивидендтер бойынша берешек 16,424,670 мың теңгені құрады (17 және 33 Түсіндірме жазба).

Меншік иелерінің пайдасына басқа да бөлулер (Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есептің 316 және 716 жол кодтары)

2012 ж. Компания Астана қаласында көпфункционалды Мұз айдыны сарайын салу бойынша қайтарымсыз міндеттемені қабылдап, құрылысқа кететін шығындар көлемінде осы міндеттемені Акционерге бөлу ретінде таныды.

2017 ж. ішінде Компания қосымша міндеттеме мен юеліп таратуды ҚҚС сомасы көлемінде 5,733,368 мың теңге көлемінде қабылдады. ҚҚС Мұз сарайы Астана қаласының әкімдігіне өтеусіз берілу кезінде пайда болды.

2017 ж. ішінде Топ Мәскеу қаласындағы Қазақстан Республикасының Сауда-көрме орталығын қалпына келтіру жұмыстарын қаржыландыру бойынша қайтарылмайтын міндеттемені қабылдап, Акционердің пайдасына бөліп таратуды 1,387,500 мың теңге көлемінде таныды.

Меншік иелерімен басқа да операциялар (Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есептің 317 және 717 жол кодтары)

	2017 ж.	2016 ж.
Еншілес ұйымдардың капиалына қосылған қаржыларды қайта бағалау	841,781	-
Жалғыз акционерден алынған несиелерді алдын ала өтеу	-	9,581,005
Нарықтық құннан төмен мөлшерлемеден алынған несиелерді әділ құнына дейін түзету	-	3,189,571
	841,781	12,770,576

2017 ж. ішінде Компания еншілес ұйымдарға ұзақ мерзімді активтермен жарна салып, 841,781 мың теңге көлеміндегі бағалау құны мен баланстық құны арасындағы айырмашылықты бөлінбеген пайда құрамында таныды.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)**

2016 ж. ішінде Компания «Жолаушылар тасымалы» АҚ еншілес ұйымына нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлеменен несие берді және оны әділ құнына дейінгі түзетуді 797,393 мың теңге сомасындағы кейінге қалдырылған салықты есептемегенде 3,986,964 мың теңге көлемінде тани отырып, инвестициялар құрамында таныды.

2016 ж. желтоқсан айында соңғы Акционердің шешіміне сәйкес Компания Акционерден 47,832,538 мың теңге сомасына алынған қарызын мерзімінен бұрын өтеу үшін, кәсіби емес активтерді, оның ішінде әкімшілік-технологиялық "Transport tower" кешені, құралдар Оңалту орталығының құралдар жинағын, Акционердің пайдасына тағайындалған Актив ретінде есепке алынған телерадиокешені жаюдықтарын және теміржол желілерінің құрылысы бойынша жобалар шегінде салынған мемлекетке арналған актив ретінде сыныпталған активтерді Акционергетаспырды. Мерзімінен бұрын өтеу әсері капиталда ескерілді, өйткені мәміле қолданыстағы несие шарттары бойынша мерзімінен бұрын өтеу ретінде емес, соңғы Акционермен жүргізілген жеке келісім ретінде танылды.

Бұл операциялар Компанияның бөлінбеген пайдасы құрамында көрсетілген.

Резервтер (Жеке бухгалтерлік баланстың 413 жол коды)

Шетел ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырмашылық (Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есептің 228 және 628 жол кодтары)

Шетел валютасын қайта есептеуден резерв Компанияның шетел, функционалдық валютасы теңге болып табылмайтын құрылымдық бөлімшелерінің қаржылық есептілігін қайта есептеуден туындайтын бағам айырмашылығын есепке алу үшін қолданылады.

Ақша қаражатын хеджерлеу (салық тиімділігін шегергенде) (Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есептің 227 және 627 жол кодтары)

Шетел валютасындағы табысқа әсер ететін кез келген пайда мен залалдарды әділ құны бойынша есептеу үшін ақша ағындарын хеджерлеу хеджерлеу резерві болып саналады.

2015 ж. 7 тамызда Компания швейцар франкінде белгіленген қызмет көрсетуден түскен табыстың теңгеге қатысты өзгеру тәуекелін төмендету мақсатында ақша ағындарын хеджирлеуді жүргізді. 2014 ж. 20 маусымда Швейцар қор биржасында шығарылған және 2019 және 2022 жж. 20 маусымында төленуге жататын негізгі қарыз көлеміндегі Еурооблигациялар хеджерлеу құралы болып табылады. Бұл құрал бөлек көрсетіле алады және шынайы бағалана алады. Осы хеджерлеуде жоғары ықтималды швейцар франкіндегі транзиттік тасымалдаулардан табыс хеджирлеу объектісі болып табылады, атап айтқанда 2019 және 2022 ж. 1 қаңтарынан 20 маусымына дейін алынған бірінші табыстар.

Жоғары ықтималды мәмілені растау үшін Компания швейцар франкіндегі транзиттік тасымалдаулардан табыстардың тарихын, жеткілікті инфрақұрылымды және де транзиттік тасымалдауларды жүргізу үшін жағымды географиялық орынды қолданды. Топ магистралды теміржол желісіне монополист және жүк тасымалында доминант болып табылады.

Хеджерлеудің тиімділігі әрбір есепті кезеңге перспективті және ретроспективті тесттер (өзара есепке алу әдісі) көмегімен бағаланады, және де хеджирлеу қарым-қатынасын таныған кезде перспективті тест көмегімен, ал мәмілені жабу күніне ретроспективті тест көмегімен бағаланады.

Перспективті тиімділіктің тесті хеджерлеу құралының әділ құнын хеджерлеу бабының ақша ағындарының әділ құнымен салыстыру арқылы жүргізіледі.

Ретроспективті тиімділіктің тесті хеджерлеу құралының өзгерісін хеджерлеу бабының ақша ағындарының әділ құнын салыстыру арқылы жүргізіледі. Әділ құн тест жүргізілген күнге валюта бағамын, кумулятивті негізде хеджерлеудің басталу кезеңінен мәміленің жабылу кезеңіне дейін қолданып жүргізіледі.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)**

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 3,479,319 мың теңге көлемінде тиімді бөлігі хеджирлеу резервіне және басқа да жиынтық табысқа жатқызылды (2016 ж.: 4,417,426 мың теңге). Тиімсіз бөлігіне 74,631 мың теңге көлемде қаржыландырудың шығындарына жатқызылды (2016 ж.: 45,526 мың теңге).

24. ТҮСІМ (Пайда мен залал туралы жеке есептегі 010 жол коды)

	2017 ж.	2016 ж.
Қызмет көрсетуден түскен табыс	338,512,964	472,851,832
Алынған айыппұлдар	536,158	450,981
Тауарларды үшінші тараптарға сатудан басқа да табыстар	3,078,237	1,017,354
Жиынтығы	342,127,359	474,320,167

25. САТЫЛҒАН ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ (Пайда мен залал туралы жеке есептегі 011 жол коды)

	2017 ж.	2016 ж.
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтерді, аударымдар мен салықтарды қоса алғанда қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	90,300,400	109,440,015
Өндірістік сипаттағы жұмыстар мен қызметтер	63,896,244	156,607,635
Тозу және амортизация	53,733,379	56,531,735
Материалдар мен қорлар	20,507,728	22,830,125
Салықтар	15,595,990	12,349,785
Байланыс қызметтері	11,803,143	11,891,955
Электр энергиясы	6,922,893	6,744,866
Отын және жанар-жағармай материалдары	5,123,095	4,354,778
Жөндеу және қызмет көрсету	3,692,561	2,866,386
Коммуналдық шығындар мен ғимаратты ұстау	3,277,572	2,412,677
Қорғау қызметі	2,383,752	5,921,028
Іссапар шығындары	1,247,953	985,399
Сақтандыру	802,633	554,254
Еңбек қызметі аяқталуы бойынша сыйақы шығындары және қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар (18 Түсіндірме жазба)	614,506	(6,424,747)
Басқалары	6,526,456	3,912,968
Жиынтығы	286,428,305	390,978,859

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

26. ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫНДАР (Пайда мен залал туралы жеке есептегі 014 жол коды)

	2017 ж.	2016 ж.
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтерді, аударымдар мен салықтарды қоса алғанда қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	19,225,318	20,239,468
Мүлік салығы және басқа да салықтар	11,205,645	7,350,344
Тозу және амортизация	3,361,789	2,784,418
Жарнама	1,619,102	522,610
Консультациялық, аудиторлық және заң қызметтері	1,430,479	2,643,558
Күмәнді берешектер бойынша резервтердің (қалпына келтіруі)/есептеуі	969,593	(547,616)
Тараптық ұйымдардың басқа да қызметтері	935,196	734,070
Әлеуметтік сала объектілерін ұстау шығындары	608,758	630,648
Іссапар шығындары	580,419	733,956
Коммуналдық шығындар және ғимаратты ұстау	550,154	649,258
Мерекелік және жаппай мәдени шараларды өткізуге шығындар	478,015	518,306
Байланыс қызметі	442,073	671,170
Материалдар	396,836	424,528
Активтердің құнсыздануы/(қалпына келуі)	135,558	(6,731,580)
Еңбек қызметі аяқталуы бойынша сыйақы шығындары және қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар (18 Түсіндірме жазба)	134,837	(1,165,243)
Басқа шығындар	4,570,704	4,774,656
	46,644,476	34,232,551

27. ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БОЙЫНША ТҮСКЕН ТАБЫСТАР (Пайда мен залал туралы жеке есептегі 021 жол коды)

	2017 ж.	2016 ж.
Берілген несиелер бойынша пайыз түріндегі табыстар	42,254,540	41,197,491
Ақша қаражаты мен олардың баламалары бойынша пайыз түріндегі табыстар	1,020,307	2,157,466
Несие ұйымдарындағы қаражат (қысқа мерзімді қаржылық инвестициялар) бойынша пайыз түріндегі табыстар	132,813	408,177
Басқа қаржылық табыстар	435,062	140,248
Жиынтығы	43,842,722	43,903,382

28. ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БОЙЫНША ШЫҒЫНДАР (Пайда мен залал туралы жеке есептегі 022 жол коды)

	2017 ж.	2016 ж.
Несие пайыздары бойынша шығындар	64,051,678	61,301,410
Басқа қаржылық шығындар	1,556,622	45,526
Жиынтығы	65,608,300	61,346,936

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

29. БАСҚА ДА ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ЕМЕС ТАБЫСТАР (Пайда мен залал туралы жеке есептегі 024 жол коды)

	2017 ж.	2016 ж.
Дивидендтер бойынша табыс	21,787,855	4,654,449
Еншілес ұйымдар мен бірлесіп бағаланатын ұйымдардың шығуынан түскен табыс	8,463,049	1,854,824
Бағам айырмашылығынан табыс	4,921,560	-
Басқа операциялық есеп табыстар	1,103,512	794,779
Жиынтығы	36,275,976	7,304,052

30. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫНДАР (Пайда мен залал туралы жеке есептегі 101 жол коды)

	2017 ж.	2016 ж.
Ағымдық табыс салығы бойынша шығындар түзетулері	(361,627)	(125,725)
Өткен кезеңнің табыс салығы бойынша түзетулер (21 Түсіндірме жазба)	(5,176,547)	4,820,621
Жиынтығы	(5,538,174)	4,694,896

Төменде 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы табыс салығы бойынша шығындар мен ресми бекітілген мөлшерлеме бойынша салық салынғанға дейінгі бухгалтерлік пайдадан есептелінген табыс салығы бойынша шығындарды салыстыру көрсетілген:

	2016 ж.	2015 ж.
Салық салуға дейінгі пайда	23,028,642	38,399,894
Ресми салық мөлшерлемесі	20%	20%
Ресми салық мөлшерлемесі бойынша теориялық (шығындар)/үнемдеу	4,605,728	7,679,979
Салық салу мақсаты үшін есептеуге жатпайтын/(салық салынбайтын) шығындардың/(табыстардың) салық тиімділігі:		
Өткен жылдардағы табыс салығын түзету	(361,627)	(125,725)
Есептеуге алынбаған шығындар	(9,782,275)	(2,859,358)
Жеке қаржылық есептілікте көрсетілген табыс салығы бойынша шығындар	(5,538,174)	4,694,896

31. АКЦИЯҒА АРНАЛҒАН ПАЙДА (Пайда мен залал туралы жеке есептегі 600 жол коды)

Акцияға арналған базалық пайда ретінде акцияға шаққандағы пайда жыл ішіндегі шығарылған жай акциялардың орташа мөлшерленген саны негізінде саналады. Жай акцияның және көбейту әсеріндегі жай акцияның сомасы тең, өйткені көбейту жасалынған жоқ. 2017 және 2016 жж. ішінде талдау эффектісі бар құралдар жоқ болған.

	2017 ж.	2016 ж.
Жай акцияның орташа мөлшерленген саны	496,098,049	495,218,425
Жыл іші (залал)/пайда (мың теңге)	28,566,816	33,704,998
Жай акцияға шаққандағы (залал)/пайда (теңге)	58	68
Материалдық емес активтерді қоспағандағы таза активтер	1,606,187,153	1,520,234,738
Айналымдағы жай акциялардың саны	496,157,572	496,063,720
Бір акцияның баланстық құны, теңгеде	3,237	3,065

32. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Инвестициялық сипаттағы міндеттемелер

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның «Жезқазған - Бейнеу» және «Арқалық - Шұбаркөл» теміржол желілерінің құрылысы, ұзынөлшемді рельстерді сатып алумен, Астана қаласындағы теміржол торабының, соның ішінде вокзал кешенінің құрылысы бойынша, сонымен қатар «Құрық портында сал кешенін салу және әмбебап жүк және жолаушылар салдарын қолдану» жобасы бойынша жалпы сомасы 301,887,911 мың теңгеге шартты міндеттемелері болды (2016 ж. 31 желтоқсан: «Жезқазған - Бейнеу» және «Арқалық - Шұбаркөл» теміржол желілерінің құрылысы, Астана қаласындағы көп функционалды мұзды сарайының құрылысы бойынша 367,469,605 мың теңгеге шартты міндеттемелері).

Басқа да келісімдік міндеттемелер

Компанияның жүк тиеу-түсіру және болашақ кезеңдерде жүкті сақтау қызметтерін көрсету бойынша үш келісім шегінде шартты міндеттемелері бар: 2015 ж. 20 қарашасында «Continental Logistics» ЖШС-мен, «Сбербанк России» ЕБ АҚ-мен, «Odyssey Investments Group» және еншілес ұйымы «KTZ Express» АҚ, ЖШС-мен жасасқан келісім шегінде; 2015 ж. 28 желтоқсанда «Солтүстік Ақтау теңіз терминалы» ЖШС-мен, «Сбербанк России» ЕБ АҚ-мен, Inter Port Development PTE LTD жасасқан келісім шегінде және 2016 ж. 15 тамызда «Continental Logistics Shymkent» ЖШС, «Odyssey Investments Group» ЖШС және «KTZ Express» АҚ жасасқан келісім шегінде (бұдан әрі бірге – «Келісімдер»).

Келісімдердің шарттарына сәйкес «KTZ Express» АҚ еншілес ұйымы өз міндеттемелерін орындамаған жағдайда, Компания үшін минималды көлемде қызмет көрсету міндеттемесі қарастырылған. Бұл ауыртпашылық тудырушы шарт болып табылады. 2015 ж. 20 қарашада бекітілген келісім шарт қызметінің орындалуы 2016 ж. 15 қыркүйекте басталды.

2017 ж. ішінде 2015 ж. 20 қарашада «KTZ Express» АҚ жасалған келісім-шарт бойынша бекітілген міндеттеме «Continental Logistics» ЖШС-і алдында жүктерді сақтау бойынша қызмет көрсетудің минималды көлемі орындалған жоқ. Алайда, Компания міндеттемелердің орындалмауына байланысты залал шекпейді деп күтеді, өйткені «Continental Logistics» ЖШС міндеттемелердің орындалмауына байланысты шағымданбайтынын растады.

Жасалған талдау негізінде Компания басшылығы жүкті сақтау бойынша минималды көлемде қызмет көрсету бойынша «KTZ Express» АҚ міндеттеменің орындалмауының ықтималдылығы төмен деп санайтындықтан, Компания бағаланған міндеттеме бойынша резервті 2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құрған жоқ.

Шартты міндеттемелер

Сот талаптары

Компания өзінің шаруашылық қызметіне қатысты, атап айтсақ, мүліктік зиянды қайтару бойынша талаптар сияқты түрлі сот қарауларына қатысады. Компания жеке немесе жиынтық күйінде алынған басым талап арыздардың немесе қаралу сатысындағы мұндай жағдайларды өзінің жеке қаржылық жағдай жөніндегі есептілігіне қандай да бір кері әсерін тигізеді, не болмаса қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижесіне немесе ақша қаражатының қозғалысына теріс әсерін береді деп санамайды.

Қазақстандық сот жүйесімен байланысты сот талаптары

Қазақстандық салық салу жүйесіне тән белгісіздік түрінде салық сомасының басым бөлігі, айыппұл жазалау шаралары мен төлемақы өсімінің сомалары 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептелінген және қазіргі уақыт бойынша шығындарға жатқызылған сомадан асып кетуі мүмкін. Кез-келген қолайсыз бастама, не болмаса арыздар орын алған жағдай болса, кез-келген аталмаған талап арыздардың сомасын анықтау мүлдем мүмкін емес.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)**

Сақтандыру

Қазақстанда сақтандыру саласы дамудың бастапқы сатысында, сондықтан басқа да мемлекеттік кәсіпорындар сияқты Компанияның жағдайларын ескермегенде, жолаушылардың дене зақымдануынан міндетті сақтандыру, жолаушылардың өлімі мен мүлкіне келген залал немесе өзінің меншігіне залал келу қаупін сақтандыру, активтер мен жабдықтар (инфрақұрылым, жылжымалы құрам мен станцияларды қоса алғанда), және қаржы-шаруашылық қызметінің тоқтау қаупі мен Компания немесе оның қызметіне байланысты нысандарындағы апатты жағдайлар нәтижесінде қоршаған ортаға немесе үшінші тараптың мүлкінен залал келтіргені үшін берешегі жоқ. Компанияның Қазақстандағы коммерциялық сақтандыру компанияларынан сатып алған сақтандыру полистеріне сай міндетті сақтандыру қабаты бар.

Кепілдіктер

Кредиторлар	Кепілдік мақсаты	Кепілдік мерзімі	Кепілдік сомасы
АҚШ-тың Экспорт-Импорт банкі	Локомотивтер мен «Дженерал Электрик» компаниясының локомотивтік жабдықтарын сатып алу бойынша «Локомотив» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	26 қараша 2022 ж.	424,856,806 АҚШ доллар (141,192,663 мың теңге)
Еуразиялық Даму Банкі	«АСУ Энергодиспетчерлік тарту» жобасын қаржыландыруға «Транстелеком» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	2 қазан 2021 ж.	17,513,000 мың теңге
	Электровоздарды шығаратын заводты салу үшін қаржыландыру бойынша бірлескен ұйым «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС-ның міндеттемелерін орындау	31 шілде 2023 ж.	2,370,000 мың теңге
	«АСУ Энергодиспетчерлік тарту» жобасын қаржыландыруға «Транстелеком» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	21 қазан 2024 ж.	7,500,000 мың теңге
«HSBC Франция» және «HSBC Bank plc» «HSBC Қазақстан» ЕБ» АҚ-мен бірлесіп	Жүк электровоздарын сатып алуды қаржыландыру бойынша «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	31 мамыр 2024 ж.	230,000,000 еуро (91,592,900 мың теңге)
	Жүк электровоздарын сатып алуды қаржыландыру бойынша «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ еншілес ұйымының міндеттемелерін орындау	27 мамыр 2027 ж.	192,000,000 еуро (76,460,160 мың теңге)
АО «БРК Лизинг»	2016 ж. 20 желтоқсандағы №84/ФЛ қаржылық лизинг туралы келісімге сәйкес «Жолаушылар тасымалы» АҚ-ның міндеттемелерін орындау.	20 желтоқсан 2036 ж.	12,861,805 мың теңге
	2017 ж. 5 шілдедегі №85/ФЛ қаржылық лизинг туралы келісімге сәйкес «Жолаушылар тасымалы» АҚ-ның міндеттемелерін орындау.	5 шілде 2037 ж.	18,600,000 мың теңге
	2017 ж. 28 тамыздағы №87/ФЛ қаржылық лизинг туралы келісімге сәйкес «Қазтеміртранс» АҚ-ның міндеттемелерін орындау.	28 тамыз 2032 ж.	8,215,958 мың теңге
	2017 ж. 28 тамыздағы №88/ФЛ қаржылық лизинг туралы келісімге сәйкес «КТЗ Express» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	28 тамыз 2032 ж.	33,263,983 мың теңге
«Қазақстан Даму Банкі» АҚ	Ссудалық міндеттемені қайта қаржыландыруға «Транстелеком» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	20 қыркүйек 2023 ж.	12,152,883 мың теңге
	Ақтөбе қ. рельс арқалық зауытын салуды қаржыландыру бойынша қауымдасқан ұйым «Ақтөбе рельс арқалық зауыты» ЖШС-ның міндеттемелерін орындау	5 шілде 2033 ж.	24,089,150 мың теңге
	Теміржол желісі бойынан платформаның бағдарламалық кешенін салу бойынша «Транстелеком» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	30 маусым 2024 ж.	25,420,927 мың теңге
	Жолаушылар вагонын қаржыландыруға «Жолаушылар тасымалы» АҚ-ның «ПЛВК» еншілес ұйымының міндеттемелерін орындау	5 наурыз 2035 ж.	5,000,000 мың теңге
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	«№10 вагон құю ірі цехының модернизациясы» жобасы бойынша «Камқор» Жөндеу корпорациясы» ЖШС-нің еншілес ұйымы «Востокмашзавод» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	31 желтоқсан 2020 ж.	8,594,000 мың теңге
	Несиені қайта қаржыландыру үшін «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	13 желтоқсан 2023 ж.	33,112,000 мың теңге
«Қазақстан СитиБанк» АҚ	Айналым қаражатын қаржыландыру бойынша «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	мерзімсіз	30,000,000 АҚШ доллар (9,969,900 мың теңге)

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияда жоғарыда көрсетілген кепілдіктермен байланысты қандай да бір міндеттемелер туындаған жоқ.

Кредиторлар алдында міндеттемелердің орындалмауын болдырмау үшін 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ «Қазақстан Даму банкі» АҚ-дан қаржылық кепілдеме шарты аясында «Қазақстан Даму банкі» АҚ мен «HSBC Франция» қаржылық коэффиценттерді қолданбайтындығы жайлы мақұлдама хат алды.

33. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР

Егер бір тарап екінші тарапты бақылау мүмкіндігіне ие болса, немесе қаржылық немесе операциялық шешімдерді басқа тарап қабылдау кезінде келесі тарапқа біршама ықпал етуді жүзеге асыратын болса, берілген жеке қаржы есептілігінің мақсаттары үшін осы тараптар байланысты тараптар ретінде қарастырылады. Сондай-ақ байланысты деп Компаниямен бірге бір бақылау астындағы тараптар да саналады. Байланысты тараптардың мүмкін байланыстарын қарастырғанда әрбір жағдайда тараптардың құқықтық формасына ғана емес, олардың қарым-қатынас мәніне назар аударылады.

Байланысты тараптар байланысты емес тараптар жасаса алмайтын келісімдер жасай алады, және байланысты тараптардың арасындағы келісімдер байланысты емес тараптардың келісіміндегі шарттар, ережелер мен сома негізінде жүзеге аспауы мүмкін.

Компания көптеген маңызды келісімдер жүргізген немесе 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төленбеген қалдығы болған және осы қаржылық есептіліктің басқа түсіндірме жазбаларында көрсетілмеген қарым-қатынастар сипаты төменде көрсетілген.

		Акционер	Компанияның қауымдасқан ұйымдары	Компания қатысушы болып табылатын біріккен ұйымдар	Акционер құрамына кіретін ұйымдар	Компанияның еншілес ұйымдары
Байланысты тараптардың тауарлар, қызмет пен ұзақ мерзімді активтер үшін міндеттемелері	2017 ж.	-	726	2,118	363,027	26,937,183
	2016 ж.	-	7,204,404	584,298	68,453	34,060,443
соның ішінде күмәнді берешек бойынша резерв	2017 ж.	-	-	-	(2,853)	(5,341,940)
	2016 ж.	-	-	-	(4,744)	(5,341,940)
Байланысты тараптарға тауарлар, қызмет пен ұзақ мерзімді активтер үшін міндеттемелер	2017 ж.	-	2,572,682	658	1,385,866	11,954,341
	2016 ж.	-	6,176	6,911	2,402,345	31,724,773
	2017 ж.	-	-	-	-	655,915,250
Берілген несиелер	2016 ж.	-	-	-	-	660,954,709
	2017 ж.	105,738,753	-	-	-	-
Алынған несиелер	2016 ж.	77,720,581	-	-	-	-
Алынатын дивидендтер	2017 ж.	-	-	-	-	654,633
	2016 ж.	-	-	1,663,776	-	1,917,692
Төленетін дивидендтер	2017 ж.	16,424,670	-	-	-	-
	2016 ж.	16,424,670	-	-	-	-

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)**

Байланысты тараптармен мәмілелер 31 желтоқсандағы жағдай бойынша келесі түрде көрсетілген:

		Акционер	Компанияның қауымдасқан ұйымдары	Компания қатысушы болып табылатын біріккен ұйымдар	Акционер құрамына кіретін ұйымдар	Компани-яның еншілес ұйымдары	Басқа да байла-нысты тараптар
Тауар, қызмет пен ұзақ мерзімді активтерді сату	2017 ж.	2,818,000	293,472	47,738	2,915,534	333,255,554	-
	2016 ж.	-	127,514	14,044,167	5,420,382	160,906,088	-
Күнәнді берешек бойынша есептелген резерв	2017 ж.	-	-	-	1,891	-	-
	2016 ж.	-	-	-	1,420,677	-	-
Тауар, қызмет пен ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	2017 ж.	2,818,000	25,098,612	515,744	6,630,420	95,050,481	-
	2016 ж.	-	12,628,110	2,548	5,811,268	176,759,709	10
Несиелерді беру	2017 ж.	-	-	-	-	25,516,721	-
	2016 ж.	-	-	-	-	18,443,516	-
Берілген несиелерді өтеу	2017 ж.	-	-	-	-	34,426,751	-
	2016 ж.	-	-	-	-	1,205	-
Алынған несиелер	2017 ж.	25,000,000	-	-	-	10,275,000	-
	2016 ж.	5,500,000	-	-	-	-	-
Алынған несиелерді өтеу	2017 ж.	-	-	-	-	6,500,000	-
	2016 ж.	48,948,650	-	-	-	-	-
Қаржылық табыс	2017 ж.	-	-	-	-	42,254,540	-
	2016 ж.	-	-	-	-	41,181,940	-
Қаржылық шығын	2017 ж.	2,924,295	-	-	-	606,678	-
	2016 ж.	3,808,311	-	-	-	3,252,401	-
Дивидендтер бойынша табыс	2017 ж.	-	-	-	-	21,787,855	-
	2016 ж.	-	-	2,621,348	-	2,033,101	-
Жарғылық капиталға жарна	2017 ж.	69,174,567	-	-	-	24,287,752	-
	2016 ж.	128,066,584	-	-	-	6,150,741	-

Компания қатысушы болып табылатын еншілес ұйымдар мен бірлескен ұйымдардан дивидендтерден табыс, 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін келесіні құрады:

	2017 ж.	2016 ж.
«КТЖ-Жүк тасымалы» АҚ	18,976,767	-
«Транстелеком» АҚ	2,211,640	1,263,059
Logistic System Management B.V.	-	2,621,348
Басқалары	599,448	770,042
	21,787,855	4,654,449

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның жалпы сомасы 2,548,016 мың теңге және 3,285,544 мың теңге болатын кейбір несиелері Қазақстан Республикасы Үкіметімен кепілдендірілген.

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кейбір қауымдасқан және бірлескен ұйымдардың несиелері бойынша Компания кепілдікті банктер алдында міндеттемелердің орындалатындығын кепілдендіру мақсатында берді (32 Түсіндірме жазба).

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығарылған Еурооблигациялар шегінде еншілес ұйымдарға берілген кейбір несиелер валюта бағамының өзгеруіне индексацияланды. 2017 ж. бағамның өзгеруіне байланысты Компания 2,447,197 мың теңге көлемінде бағам айырмашылығынан пайданы таныды (2016 ж.: 14,964,788 мың теңге көлеміндегі залал).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)**

Акционердің құрамына кіретін ұйымдармен, қауымдасқан және бірлескен ұйымдармен және де басқа да байланысты тараптармен операциялардың басым бөлігі «ҚазМұнайГаз «Ұлттық компаниясы» АҚ (бензин), «Қазақтелеком» АҚ (байланыс қызметі), «Қазатомпром» АҚ (элект энергиясы), «КЕГӨК» АҚ (элект энергиясы), «Қазпочта» АҚ (пошта қызметі), «Қазақстан Инжиниринг «Ұлттық компаниясы» АҚ (машина өндірісі тауарлары) и «Самұрқ-Энерго» АҚ (элект энергиясы). Сонымен қатар, Компания Акционер құрамына кіретін ұйымдарға, қауымдасқан және бірлескен ұйымдарға теміржол тасымалдауы бойынша қызмет көрсетеді.

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және осы күнге аяқталған жыл ішінде Компания келесі объектілердің құрылысы бойынша Акционердің пайдасына тағайындалған өзгертілмейтін міндеттемені қабылдады:

	Ағымдағы міндеттемелер					Ұзақ мерзімді міндеттемелер
	Телерадиоке-шені жабдықтары	Маңғыстау-дағы құрылыс объектілері	Астана қ. балабақша	Мұз сарайы	Жиынтығы	Мұз сарайы
2016 ж. 1 қаңтарына	28,238,638	247,276	1,702,660	-	30,188,574	48,601,265
Жыл ішінде есептелгені	-	-	195,587	-	195,587	-
Міндеттемелердің азаюы	-	-	(30,315)	-	(30,315)	(823,196)
Жыл ішінде есептен шығарылғаны	(28,238,638)	-	(1,825,478)	-	(30,064,116)	-
Аударымдар	-	-	-	47,778,069	47,778,069	(47,778,069)
2016 ж. 31 желтоқ-санына	-	247,276	42,454	47,778,069	48,067,799	-
Жыл ішінде есептелгені	-	-	-	5,733,368	5,733,368	-
Жыл ішінде есептен шығарылғаны	-	-	-	(53,511,437)	(53,511,437)	-
2017 ж. 31 желтоқ-санына	-	247,276	42,454	-	289,730	-

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
жеке қаржылық есептілігінің нысандарына түсіндірме жазба (жалғасы)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша және осы күнге аяқталған жыл ішінде Компания Акционердің пайдасына тағайындалған өзгертілмейтін міндеттеме бойынша келесі шығындарды өткерді:

	Ағымдағы активтер					Ұзақ мерзімді активтер
	Телерадиоке-шені жабдықтары	Маңғыстау-дағы құрылыс объектілері	Астана қ. балабақша	Мұз сарайы	Жиынтығы	Мұз сарайы
2016 ж. 1 қаңтарына	28,238,638	247,276	1,672,345	-	30,158,259	41,268,374
Жыл ішінде есептелгені	-	-	-	-	-	6,509,695
Жыл ішінде есептен шығарылғаны	(28,238,638)	-	(1,629,891)	-	(29,868,529)	-
Аударымдар	-	-	-	47,778,069	47,778,069	(47,778,069)
2016 ж. 31 желтоқ-санына	-	247,276	42,454	47,778,069	48,067,799	-
Жыл ішінде есептен шығарылғаны	-	-	-	(47,778,069)	(47,778,069)	-
2017 ж. 31 желтоқ-санына	-	247,276	42,454	-	289,730	-

Акционердің пайдасына тағайындалған актив ретінде есепке алынған Мұз сарайы 2017 ж. мамырында Соңғы Акционердің шешімімен Астана қ. әкімдігіне өтеусіз берілді. Нәтижесінде, 5,733,368 мың теңге көлемінде ҚҚС есептелді. Бұл ҚҚС Акционерге тарату ретінде бөлінбеген пайда құрамында көрсетілді (23 Түсіндірме жазба).

Компанияның басты басқарушы қызметкерлеріне сыйақы

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның басты басқарушы қызметкерлерін 16 адамнан тұратын Компанияның Басқарма мен Директорлар кеңесінің мүшелері (2016 ж. 31 желтоқсан: 14 адам) құрайды. 2017 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін басты басқару қызметкерлеріне төленетін сыйақының жалпы мөлшері 454,669 мың теңгені құрады және бұл сома осы жеке есептіліктің пайда мен залал жөніндегі есебінің жалақы бойынша шығындарына қосылған (2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін: 574,755 мың теңге). Басқару қызметкерлерге төленетін сыйақының басым бөлігі операциялық нәтижелердің, сыйақылар мен келісім-шарттарға негізделген жалақы бойынша шығындардан тұрады.

34. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ

Компанияның негізгі қаржы құралдарына банктік несиелер, шығарылған қарыздық бағалы қағаздар, ақша қаражаты, қысқа мерзімді салымдар мен қысқа мерзімді қаржылық инвестициялар және де сауда дебиторлық және сауда кредиторлық берешектер жатады. Пайыздық мөлшерлемелермен байланысты тәуекелдер, шетелдік валюта бағамының өзгеруі мен несиелік тәуекелдер Компанияның қаржы құралдары бойынша негізгі тәуекелдері болып табылады. Компания барлық қаржы құралдары бойынша пайда болатын өтімділік пен нарық тәуекелдерін бақылап отырады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

Капиталдың жеткіліксіздік тәуекелін басқару

Компания капиталдың жеткіліксіздік тәуекелін басқарып отырады, себебі Компания Акционер үшін пайданы барынша арттырғанда кәсіпорын үздіксіз қызметін капитал мен қарыз балансын оңтайлау арқылы жалғастыра алатынына сенімді болуы керек. Компанияның жалпы стратегиясы 2016 ж.-мен салыстырғанда өзгерген жоқ.

Компанияның капитал құрылымы таза қарыз қаражатынан (ақша қаражаты мен оның баламаларын шегергеннен кейінгі 15 және 16 Түсіндірме жазбада қарастырылатын несиелер, қарыздық бағалы қағаздар) мен Компания капиталын (жарғылық капиталды, шетелдік валютаны қайта бағалаудан түскен резерв, бөлінбеген пайда мен бақыланбайтын үлесті қамтитын) қамтиды (23 Түсіндірме жазба).

Қаржы тәуекелін басқару мақсаттары

Тәуекелді басқару – Компания қызметінің маңызды элементі. Компания Компания операцияларына қатысты қаржы тәуекелдерін бақылау мен басқаруды тәуекелдер бойынша ішкі есептілік арқылы жүзеге асырады. Бұл есептіліктерде тәуекелге шалдығу деңгейі тәуекелдің дәрежесі мен мөлшері арқылы талданады. Бұл тәуекелдер нарық тәуекелін (валюта тәуекелін, баға тәуекелін және әділ құнға қатысты пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелі), өтімділік тәуекелін және ақша ағымына қатысты пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелін қамтиды. Төменде Компанияның тәуекелді басқару саясатына сипаттама беріледі.

Пайыздық мөлшерлеменен байланысты тәуекел

Компания үшін пайыздық мөлшерлеменен байланысты тәуекел нарықтық пайыздық мөлшерлеменің өзгеруін білдіреді. Пайыздық мөлшерлеменің өзгеруі Компанияның инвестицияларынан жалпы пайдасының азаюына және (немесе) Компанияның несиелері мен қарыздық бағалы қағаздары бойынша ақша ағымының азаюына әкеп соқтыруы мүмкін. Компания пайыздық мөлшерлеменен байланысты тәуекелді валютадағы қаржылық құралдардың пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруін бақылау арқылы және тұрақты және құбылмалы пайыздық мөлшерлемедегі несиелер арасындағы дұрыс қатынасты қолдау арқылы шектейді.

Компанияның пайыздық мөлшерлемелермен байланысты тәуекелге шалдықтығыштығы негізінен Компанияның құбылмалы пайыздық мөлшерлемесіндегі несиелер мен қарыздық бағалы қағаздарына байланысты.

Келесі кесте Компанияның салық салуға дейінгі табысы мен капиталының несиелердің пайыздық мөлшерлемелерінің мүмкін бола алатын өзгерістеріне (құбылмалы пайыздық мөлшерлеменен несиелерге әсерін тигізе отырып) сезімталдығын басқа айнымалы шамалар тұрақты болған кезде көрсетеді.

	2017 ж. 31 желтоқсан		2016 ж. 31 желтоқсан	
	Базистік пункттерде пайыздық мөлшерлемелердің ұлғаюы/азаюы	Салық салынғанға дейінгі табысқа/ капиталға әсері	Базистік пункттерде пайыздық мөлшерлемелердің ұлғаюы/азаюы	Салық салынғанға дейінгі табысқа/ капиталға әсері
АҚШ доллары	70/(8)	(24,964)/2,853	60/(8)	(200,105)/26,681
Теңге	70/(8)	(559,134)/63,901	60/(8)	(300,000)/40,000

Валюталық тәуекел

Компания шетелдік валютада мәмілелерді жүзеге асырады, демек валюталық бағам ауытқуларына ұшырау тәуекелі пайда болады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

Компанияның қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді берешегінің түбегейлі бөлігі АҚШ долларында көрсетілген. Берешек көрсетілген АҚШ долларына және басқа шетелдік валюталарға қатысты теңге бағамының өзгеруінің нәтижесінде айырбас бағамынан табыстар немесе залалдар туындайды. Компания ақша қаражатының және басқа да қаржы активтерінің бір бөлігін АҚШ доллары депозитінде несие бойынша бағамдық айырмашылықтан туындаған табыс немесе шығынды өзара есепке алу мақсатында сақтайды.

Келесі кестеде Компанияның салық салынғанға дейінгі табысының және капиталының АҚШ доллары, еуро, ресей рублі және басқа да валюталардың мүмкін бола алатын өзгерістеріне сезімталдығы басқа айнымалы шамалар тұрақты болған кезде көрсетілген.

	2017 ж. 31 желтоқсан			2016 ж. 31 желтоқсан		
	Айырбастау бағамындағы ұлғаю/азаяу	Салық салынғанға дейінгі табысқа әсері	Капиталға әсері	Айырбастау курсынағы ұлғаю/азаяу	Салық салынғанға дейінгі табысқа әсері	Капиталға әсері
АҚШ доллары	10%/ (10%)	(62,304,469)/ 62,304,469		13%/ (13%)	(86,705,640)/ 86,705,640	
Швейцар франкі	11.5%/ (11.5%)	-	(11,349,035)/ 11,349,035	15%/ (15%)	(6,814)/ 6,814	(14,257,966)/ 14,257,966

2015 ж. 7 тамызда Топ швейцар франкінде белгіленген қызмет көрсетуден түскен табыстың теңгеге қатысты өзгеру тәуекелін төмендету мақсатында ақша ағындарын хеджирлеуді жүргізді. 2014 ж. 20 маусымда Швейцар қор биржасында шығарылған Еурооблигациялар хеджирлеу құралы болып табылады. Швейцар франкіндегі транзиттік тасымалдаулардан табыс хеджирлеу объектісі болып табылады. Хеджерлеуден түскен әсер 2017 ж. 3,479,319 мың теңге көлеміндегі басқа да жиынтық табыста көрсетілді (2016 ж.: 4,417,426 мың теңге).

Несиелік тәуекел

Компанияның қаржы құралдарымен контрагенттердің келісімшарттарын орындамау нәтижесінде пайда болатын несиелік қатер әдетте осы контрагенттердің алдында контрагент міндеттемелерінің шамасы Компанияның міндеттемелерінен асып түсетін сомалармен шектеліп қалады. Компанияның саясаты несиеге қабілетті контрагенттермен бірге қаржы құралдары бар операцияларды атқаруды қарастырады. Несиелік тәуекелге түсудің максимум мөлшері әрбір қаржы активінің баланстық құнына тең.

Несиелік тәуекел концентрациясы экономикалық жағдайлар немесе басқа да оқиғалар олардың өз міндеттемелерін орындау қабілетіне бірдей әсер етуі мүмкін деген болжамға қатысты ұқсас қызмет шарттары бар несие алушы топтар немесе бір несие алушыдан бірнеше берешек сомасы болғанда туындауы мүмкін.

Компанияда берілген несие лимиттерінен асып кетпейтін, және де дұрыс несие тарихы бар тапсырыс берушілермен келісімдер жасалатындай үнемді бақылауды қарастырып отыратын саясат жұмыс істейді. Компанияның аванстық төлемді қайтаруға банк кепілдігімен берілген алдын ала төлем негізінде өздерінің көптеген клиенттерімен жұмыс істеуінің арқасында несиелік тәуекел төмендеп отыр.

Компания 32 Түсіндірме жазбада көрсетілген кепілдіктерден басқа үшінші тараптардың міндеттемелері бойынша кепілгер болмайды.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел нарық бағасының өзгеруі нәтижесінде қаржы құралының құнының ықтимал түрде ауытқуын кезінде пайда болады. Компания нарық конъюктурасының теріс өзгеруінен пайда болуы мүмкін әлеуетті залалдарды кезең сайын бағалау арқылы нарықтық тәуекелді басқарады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

Өтімділік тәуекелі

Компания Акционердің талаптарына сай өтімділік тәуекелін басқару үшін қысқа мерзімді, ұзақ мерзімді және орта мерзімді қаржыландыру тәуекелдерін бақылап отырады. Компания адекватты резервтерді, банк несиелері мен мүмкін несиелер желелерін қолдау, қаржы активтері мен міндеттемелерін жабу мерзімдерін салыстыру мен ақша қаражатының болжанған және нақты қозғалысын үнемі мониторинг жасау арқылы тәуекелді басқарып отырады.

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, Компания 40,000,000 мың теңге сомасында «Қазақстан Халық Банкі» АҚ –да қол жетімді несиелер желісі бар.

Компания тұрақты негізде Акционермен және кредиттік келісімдермен белгіленген қаржылық коэффициенттердің ең төменгі мәндерінің орындалуын бақылап отырады.

Кредиторлар алдында міндеттемелердің орындалмауын болдырмау үшін 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания қаржылық коэффициенттердің (ковенанттар) өзгеруінің ең төменгі шегін ЕҚДБ-мен келістірді. Сонымен қоса, 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша HSBC Франция және «Қазақстан даму банкі» АҚ-мен жасасқан кредиттік келісімдер шегіндегі қаржылық коэффициенттердің қолданылуы туралы мақұлдама хат келді.

Келесі кестелерде Компанияның туынды емес қаржы міндеттемелері бойынша шарт мерзімдері көрсетілген. Кесте Компаниядан төлем талап етуі мүмкін ең бастапқы мерзім негізінде қаржы міндеттемелері бойынша ақша ағынының дисконтты емес қозғалысы негізінде құрылған. Кесте пайыздар бойынша да, сондай-ақ несиелер сомасы бойынша да ақша ағынын қамтиды.

	1 айға дейін	1-3 ай	3 ай - 1 жыл	1-5 жыл	5 жылдан артық	Жиынтығы
2017 ж.						
<i>Пайызсыз:</i>						
Кредиторлық берешек	34,049,609	11,567,790	6,275,763	-	-	51,893,162
Басқа да ағымдағы міндеттемелер		-	7,454,948	-	-	23,879,618
<i>Пайыздық:</i>						
Несиелер	16,755,717	2,222,145	62,272,807	334,419,187	1,646,129,049	2,061,798,905
Жиынтығы	50,805,326	13,789,935	76,003,518	334,419,187	1,646,129,049	2,121,147,015
2016 ж.						
<i>Пайызсыз:</i>						
Кредиторлық берешек	49,353,649	282,093	11,759,210	-	-	80,012,950
Басқа да ағымдағы міндеттемелер		-	1,883,186	-	-	18,307,856
<i>Пайыздық:</i>						
Несиелер	13,732,382	3,458,180	43,880,818	521,955,072	1,399,419,401	1,982,445,853
Жиынтығы	63,086,031	3,740,273	57,523,214	521,955,072	1,399,419,401	2,045,723,991

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)**

Келесі кестеде Компанияның қаржы активтері бойынша күтілетін төлем мерзімдері көрсетіледі. Кесте ақша қозғалысы басқа кезеңде деп Компаниямен күтілетін жағдайлардан басқа берілген активтер бойынша пайыздарды қосқанда, қаржы активтері бойынша ақша ағындарының дисконтты емес шарт мерзімдерінің негізінде құрылған.

	1 айға дейін	1-3 ай	3 ай - 1 жыл	1-5 жыл	5 жылдан артық	Өтелі мерзімі анықталмаған ³	Жиынтығы
2017 ж.							
<i>Пайыздық:</i>							
Қысқа мерзімді салымдар	4,265,393	-	-	-	-	-	4,265,393
Қысқа мерзімді салымдар бойынша пайыздар	4,695	-	-	-	-	-	4,695
Басқа қаржы активтері	-	-	13,263,884	-	-	-	13,263,884
Басқа қаржы активтері бойынша пайыздар	-	-	487,491	-	-	-	487,491
Ақша қаражаты мен оның баламалары	3,577,929	-	-	-	-	-	3,577,929
Берілген несиелер	11,092,533	1,359,973	27,039,572	410,089,596	823,678,103	-	1,273,259,777
<i>Пайызсыз:</i>							
Ақша қаражаты мен оның баламалары	17,162,231	-	-	-	-	-	17,162,231
Сауда дебиторлық берешек	379,828	-	26,950,135	-	-	11,758,737	39,088,700
Берілген несиелер	-	-	5,483,756	-	-	-	5,483,756
	36,482,609	1,359,973	73,224,838	410,089,596	823,678,103	11,758,737	1,356,593,856
2016 ж.							
<i>Пайыздық:</i>							
Қысқа мерзімді салымдар	14,860,954	-	-	-	-	-	14,860,954
Қысқа мерзімді салымдар бойынша пайыздар	22,810	-	-	-	-	-	22,810
Басқа қаржы активтері	-	-	7,565,683	-	-	-	7,565,683
Басқа қаржы активтері бойынша пайыздар	-	-	473,911	-	-	-	473,911
Ақша қаражаты мен оның баламалары	6,540,545	-	-	-	-	-	6,540,545
Берілген несиелер	11,124,576	185,050	24,188,005	352,137,863	890,320,371	-	1,277,955,865
<i>Пайызсыз:</i>							
Ақша қаражаты мен оның баламалары	389,787	-	-	-	-	-	389,787
Сауда дебиторлық берешек	403,984	-	34,060,443	-	-	11,786,768	46,251,195
Берілген несиелер	-	-	12,626,753	-	-	-	12,626,753
Жиынтығы:	33,342,656	185,050	78,914,795	352,137,863	890,320,371	11,786,768	1,366,687,503

³ Күмәнді берешекті өтеу мерзімінің белгісіздігіне байланысты, Компания құнсызданған сауда дебиторлық берешекті «белгісіз өтеу мерзімі» құрамына кіргізді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

Қаржы құралдарының әділ құны

Әділ құны тарату кезінде сату немесе еріксіз сату жағдайларын есепке алмағанда коммерциялық шарттармен хабардар болған тараптардың арасында құрал ауыстырылуы мүмкін сома ретінде анықталады. Компанияның қаржы құралдарының көбісі үшін әділ құнын анықтауға арналған нарық механизмдері жоқ болғандықтан, әділ құнын бағалау кезінде құралға қатысты нақты тәуекелдер мен ағымдағы экономикалық жағдайлардың негізінде рұқсат ету керек.

Келесі әдістер мен болжамдар Компанияда қаржы құралдарының әділ құнын есептеу үшін қолданылады.

Ақша қаражаты мен оның баламалары

Ақша қаражаты мен оның баламаларының баланстық құны осы қаржы құралдарын қысқа мерзімді төлеу сипатының салдарындағы олардың әділ құнына шамамен тең келеді.

Қаржы активтері мен міндеттемелері

Он екі айдан кем өтеу мерзімі бар активтер мен міндеттемелер үшін баланстық құн шамамен осы қаржы құралдарының қысқа мерзімде өтелуіне қатысты әділ құн салдарына тең.

Он екі айдан астам өтеу мерзімі бар активтер мен міндеттемелер үшін әділ құн есепті кезеңнің соңындағы нарықтық мөлшерлемелер бойынша дисконтталған болашақтағы болжанатын ақша ағындарының дисконтталған құны болып табылады.

Несиелер

Банктік несиелер бойынша есептеу несиелік рейтинг параметрлері мен ұқсас өтеу мерзімдері бар несиелер бойынша сәйкес жылдың соңына қайта көтерілетін нарық мөлшерлемелерін пайдаланумен есептелінген төлеу мерзімі бойынша жеке несиелер бойынша болашақ ақша ағынын дисконттау арқылы жасалған болатын. Компания несиелерінің көптеген бөлігі халықаралық қаржы институттары мен шетелдік банктерден алынған. Нәтижесінде осы несиелер бойынша пайыздық мөлшерлемелер Қазақстан Республикасындағы коммерциялық несие ұйымдарының пайыздық мөлшерлемесінен төмен бола тұра берілген несие санаты үшін нарықтық пайыздық мөлшерлемелер ретінде қарастырылады. Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың әділ құны есептік күні жасалған орташа баға негізінде анықталған болатын.

Үнемі әділ құны бойынша бағаланатын Компанияның қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиелер мен шығарылған қарыздық бағалы қағаздарды есепке алмаған жағдайда, қаржы активтері мен міндеттемелердің әділ құнының олардың баланстық құнынан айтарлықтай айырмашылығы жоқ. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиелер және шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың (Облигациялардың) баланстық құны мен әділ құны төмендегідей түрде көрсетілген:

	2017 ж. 31 желтоқсан		2016 ж. 31 желтоқсан	
	Баланстық құны	Әділ құны	Баланстық құны	Әділ құны
Берілген несиелер	656,066,216	656,066,216	661,329,079	661,329,079
Басқа да қаржы активтері	13,274,965	13,274,965	7,565,683	7,565,683
Несиелер	141,112,844	141,112,844	142,534,796	140,646,602
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	807,213,646	910,267,700	771,341,089	790,399,781

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

Әділ құнды бағалау иерархиясы

Компания әділ құнды бағалауды төменде көрсетілген әділ құнды бағалау иерархиясын қолдану арқылы бағалайды. Бұл иерархия бағалауды қалаптастыруда қолданылатын ақпараттың маңыздылығын ескереді:

- 1 Деңгей: Ұқсас қаржылық құралдарға қатысты активті нарықтағы котировкалар (түзетілмеген).
- 2 Деңгей: тікелей қолжетімді (котировкалар) немесе тікелей емес қол жетімді (котировкадан туындайтын ақпарат) 1 Деңгейге жататын ақпараттан басқа ақпараттар. Бұл категорияның құрамына келесілерді қолданып бағаланатын құралдар енеді: ұқсас құралдар үшін активті нарықтағы нарықтық котировкалар, активті ретінде қарастырылмайтын ұқсас құралдар үшін нарықтық котировкалар.
- 3 Деңгей: қол жетімді болып табылмайтын ақпараттар. Бұл категория байқалатын бастапқы ақпарат негізінде бағаланбайтын құралдардан тұрады. Бұл бастапқы ақпарат, сонымен қоса, құралдың бағалануына елеулі ықпал етеді.

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құны бойынша есепке алынатын қаржылық құралдардың әділ құны бағалау иерархиясы негізінде жасалған талдауы төменде көрсетілген

	1 деңгей	2 деңгей	3 деңгей	Жиынтығы
Қаржы активтері				
Берілген несиелер	-	656,066,216	-	656,066,216
Басқа да қаржы активтері	-	13,274,965	-	13,274,965
Жиынтығы	-	669,341,181	-	669,341,181
Қаржы міндеттемелері				
Амортизациялық құнымен көрсетілетін қаржы міндеттемелері				
- банктік кредиттер	-	51,422,109	5,979,219	57,401,328
- байланысты тараптардан несиелер	-	83,711,516	-	83,711,516
- қарыздық бағалы қағаздар	910,267,700	-	-	910,267,700
Жиынтығы	910,267,700	135,133,625	5,979,219	1,051,380,544

Төмендегі кестеде 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құнымен есепке алынатын қаржылық құралдардың талауды әділ құнның иерархиясы негізінде көрсетілген

	1 деңгей	2 деңгей	3 деңгей	Жиынтығы
Қаржы активтері				
Берілген несиелер	-	661,329,079	-	661,329,079
Басқа да қаржы активтері	-	7,565,683	-	7,565,683
Жиынтығы	-	668,894,762	-	668,894,762
Қаржы міндеттемелері				
Амортизациялық құнымен көрсетілетін қаржы міндеттемелері:				
- банктік несиелер	-	55,220,600	7,705,421	62,926,021
- байланысты тараптардан несиелер	-	77,720,581	-	77,720,581
- қарыздық бағалы қағаздар	790,399,781	-	-	790,399,781
Жиынтығы	790,399,781	132,941,181	7,705,421	931,046,383

2 және 3-ші деңгейлі қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны, көпшілік мойындаған бағалау моделі бойынша ақша қаражатының дисконтталған ағымы негізінде есептелген. Сонымен бірге, дисконттау мөлшерлемесі контрагенттердің кредиттік тәуекелдерін көрсететін елеулі бастапқы дерек болып табылды.

Сауда дебиторлық және кредиторлық берешектің әділ құны шамамен оның баланстық құнына тең және иерархияның 3-ші деңгейіне жатады.

2017 және 2016 жж. іші үшін әділ құнның иерархиясы деңгейлері арасында ауыстырулар болған жоқ.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңгеде)

35. ЕСЕПТІК КҮННЕН KEЙІНГІ БОЛҒАН ОҚИҒАЛАР

Еншілес ұйымның жарғылық капиталына салым

2018 ж. 6 ақпанда Компания «KTZ Express» АҚ еншілес ұйымының капиталына ақшалай түрде 2,500,000 мың теңге көлемінде жарна салды.

Берілген несиелер

2018 ж. ақпан-наурызда «KTZ Express» АҚ еншілес ұйымы Компанияға 5,531,218 мың теңге көлеміндегі қаржылық көмекті қайтарды.

Алынған несиелер

2018 ж. қаңтарда Компания «Ремлокомотив» АҚ еншідес ұйымынан қайтарылатын қаржылық көмекті 8,200,000 мың теңге көлемінде айналым қаражатын қаржыландыру мақсатында алды.

2018 ж. 12 наурызда ЕҚДБ-мен 2013 ж. 19 желтоқсанда жасасқан шарт негізінде Компания 1,773,474 АҚШ доллары көлемінде 6 айлық LIBOR + 3% жылдық мөлшерлемесімен 2023 ж.-ға дейін өтеу мерзімімен несие алды.

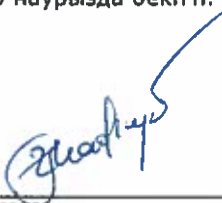
Қаржылық есептілігін бекіту

Компанияның 2017 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші жеке қаржылық есептілігінің нысандарын басшылық 2018 ж. 19 наурызда бекітті.

Компания басшылығы атынан:

Қ.К. Алпысбаев
Президент

19 наурыз 2018 ж.

Ж.Х. Мадиев
Қаржы вице-президенті

19 наурыз 2018 ж.

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

19 наурыз 2018 ж.